Gemeente Almelo

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum:	12 oktober 2021
Aanvang:	19.30 uur
Locatie:	raadzaal
Voorzitter:	de heer A.J. Gerritsen, burgemeester; mevrouw I.A.M. ten Seldam, vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van agendapunt 4.
Griffier:	mevrouw K.D. Handstede.
Aanwezige leden:	de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, H.F.T. Kamst, W. Loupattij, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, W.H.H.L. Weinreder, J.B.W. Wiertz, en M. Zielman.
Afwezige leden:	mevrouw D.C. Wind.
Aanwezige wethouders:	de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. Van Mierlo J.M. Van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Voor het eerst sinds anderhalf jaar zit u weer hutjemutje op elkaar - althans, zo lijkt het, maar dit waren we jarenlang gewend. Laten we elkaar maar een beetje vergeven als het fout gaat. Ik heb begrepen dat moties weer hard copy ondertekend bij de voorzitter moeten worden aangeleverd, als ze worden ingediend. Ik ben blij dat er weer publiek op de publieke tribune zit, al is het geen volle bak, en de collegeleden ook weer keurig in hun bankje zitten.

Ik heet de voorzitter van de Rekenkamercommissie, de heer Mastwijk, van harte welkom voor het agendapunt dat zijn commissie betreft.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Wind. Dat betekent dat u met 34 leden uw besluiten gaat nemen.

Via de lijst met ingekomen stukken en de media hebt u kennis kunnen nemen van het feit dat de heer Gelici uit de CDA-fractie is getreden en vanaf medio september in de raad verder gaat onder de naam Fractie Gelici. Hij houdt zijn plek recht tegenover mij. De reden dat er een wisseling van plaatsen heeft plaatsgevonden, is dat de PvdA-fractie er prijs op stelt om op de

tweede ring aan de zijkant plaats te nemen, om redenen die voor mij en het presidium voldoende zijn om daaraan tegemoet te komen. Dit leidt ertoe dat raadsleden die gewend zijn op de tweede ring te zitten en daar hun wijsheden in de richting van het stadsbestuur debiteren - ik bedoel de heer Hümmels - een rij naar voren zijn gekomen. Ik neem aan dat dit voor zijn aanwezigheid en activiteiten in de raadszaal geen enkel verschil zal uitmaken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Het kan zijn dat dit vanavond nog even verwarring veroorzaakt, maar daarna valt het misschien mee.

De VOORZITTER: Geweldig. De vergadering zal vanavond geopend worden met een bijdrage van onze collega mevrouw Geerdink.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): "A'j went bint plat te proat'n, möj't hier um oons nig loat'n."

Dit is de tekst op het tegeltje dat in het huis van mijn ouders hangt. De taal waarmee ik ben opgegroeid. Mijn moedertaal!

Op 10 oktober 2018 werd in het Provinciehuis te Zwolle het "convenant inzake de Nederlandse erkenning van de regionale Nedersaksische taal" ondertekend door het ministerie van Binnenlandse Zaken, de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Gelderland, en de Friese gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf.

Een belangrijke overweging voor dit convenant is dat de regionale Nedersaksische taal is erkend onder deel II van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden. Hiermee erkent de regering:

- de streektaal als een verrijking voor het Nederlands cultureel erfgoed, waardoor betrokken provincies en gemeenten een eigen beleid voor het Nedersaksisch kunnen voeren;
- en dat het van belang is om het imago van het Nedersaksisch en de gebruiksmogelijkheden te stimuleren en te versterken, zodat oudere generaties gemotiveerd worden om hun taal aan jongeren door te geven en dat jongeren ervoor openstaan om de taal te leren en te gebruiken.

In het convenant is afgesproken:

- de minister erkent de regionale taal Nedersaksisch als een wezenlijk, volwaardig en zelfstandig onderdeel van de taalsystematiek binnen Nederland;
- allen spannen zich in en werken samen om de Nedersaksische taal in Nederland te behouden en het gebruik te bevorderen, zonder de totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving.

Als raadslid van de gemeente Almelo wil ik graag mijn steentje bijdragen om de Nedersaksische taal levend te houden en zal nu een gedicht van Joke Wanschers voordragen. Het gedicht heet Modertaal.

"Mien weege hef in Twente stoan,
Al is't ook lange eleen
En doar bin ik aait prat op goan,
Ik heb't veur gin mèèns verzweg'n
Ik bin aaltied in Twente wes't
Dat plekske woar 'k zoo van hool.
Dee sproake bevalt miej het best,
Het is veur miej de mooiste taal.

Hoolt aait oew modertaal in ere,
Woa'j ook goat of stoat,
Komi e uut de stad of van't platte laand of woa'j ok mag ween,
Dee taal dee zö'j toch nooit verleern, al wo'j ook nog zo oold
En he'j in oew leam'n völle ezeen, of't oew slecht geet, of 't geet oew good, en wat veur wark o'j in oew dagelijk leamn ok doot.
Hoolt aait oew' modertaal in ere en schaamt d'r oew neet veur,
Het is de taal dee ik 't leefte heur.

Ie'j könt mangs wat wonderlijks heuren,

Iej begriept neet, hoe of het besteet,
Mar leu, het wil wal is gebeur'n
Dat d'r ene oet Twente vot geet.
En bint ze dan good en wal vot, en komt ze met vakaantie hier weer,
Dan arger ik miej kapot, eer modertaal kent ze neet meer.

Völ zint d'r, a'k miej neet vergis,
Dee taal 't leefste dood wolln zwieg'n
Mar weet good, dat 't biej miej neet zo is, ik kan d'r nig genog van krieg'n.
D'r is zovol dat of hef edoan, doar nem iej toch niks meet van met,
Mar de modertaal mut bliewen bestoan, dat is nooit ne schane west."

De VOORZITTER: Ik vind het machtig mooi dat platkuiern in de gemeenteroad. En ik mag het geerne lie-en da wie 't voaker dut, maar ik denke dat er ook een aantal under ons zeen die er moite mit hebben om 't te volgen. Ik denke dat wie moar gewoon in 't Hollands verder mutten vergaadren met mekaar. Danke wah. As je lange tiet rondloopt in Almelo of in Twente, pak je dat allemoal vanzef op.

Geachte leden van de raad van Almelo, we gaan verder in het Nederlands.

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik maak u erop attent dat er drie moties vreemd aan de agenda zijn ingediend. Die wil ik aan het eind van de reguliere agenda bespreken, in de volgende volgorde. Allereerst de motie "Bevolkingsonderzoek borstkanker". Vervolgens, omdat dan het voorzitterschap zal worden overgenomen door de vicevoorzitter mevrouw Ten Seldam, de motie "Toegangscontrole" van Democraten.Nu, PvdA en Leefbaar Almelo. En ten slotte de motie "Coronacheck-app" van de fracties van de PVV en Gelici. Kan dit op uw instemming rekenen?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! De laatste twee moties zijn hetzelfde van aard, maar die van de PVV is verstrekkender. Daarom lijkt het mij logisch die het eerst te behandelen en daarna die van ons.

De VOORZITTER: Het thema verstrekkendheid is met name van toepassing op amendementen. Dus dat zou niet hoeven uitmaken. Eerlijk gezegd, als ik ze wel beschouw, zijn het echt twee verschillende onderwerpen die met de moties beoogd worden. Ik zou het in de door mij voorgestelde volgorde willen doen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Ik stel het gewoon aan de orde. Als daar anders over wordt gedacht, mag dat natuurlijk.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik vraag uw toestemming om agendapunt 5, over de toelating van de heer Kamst en zijn installatie voor een derde periode, te behandelen direct na het vaststellen van de agenda. Ik zie dat u daarmee instemt. Aldus is besloten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! De fractie van Forum van Rechts is van mening dat het voorstel over de financiële verordening, agendapunt 14, niet besluitrijp is. Ik stel voor om dat van de agenda te halen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Vorige week hebben we hierover een debat gevoerd tijdens het politieke beraad. Mevrouw Pol was een van de collega's die hier heel veel twijfels bij hadden. Er waren meerdere collega's met twijfels. Ik steun het ordevoorstel, zodat zij een goed gevoel krijgt als voorzitter van de commissie P&C, als dit van de agenda wordt gehaald. Ik zie bovendien geen haast. Ik ben tevreden als we er nog een keer over praten in een politiek beraad en het voor een raadsbesluit terugkomt in de raad.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik steun ook het ordevoorstel. Mocht dit het niet halen, wil ik

als inspreker genoemd worden.

De heer TIJHOF (PVV): Wij steunen het ordevoorstel niet. Wat ons betreft is het voorstel besluitrijp.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! De heer Çete haalt aan dat mevrouw Pol als voorzitter van de commissie P&C de oproep doet. Volgens mij is dat niet aan de orde en staat dat er los van. Ik heb het niet haar horen zeggen. Ik geloof dat het voorstel vanavond prima behandeld kan worden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! In de commissie Planning en Control hebben ik en meerdere raadsleden nadrukkelijk aangegeven – ik heb dit ook de vorige keer nog aangekaart – dat ik het verstandig vind dat hier uitgebreid over gedebatteerd wordt. Ik was zeer teleurgesteld te merken dat dit vervolgens wel in een politiek beraad is aangegeven, maar het voorstel tegelijkertijd voor de raad was geagendeerd. Ik vind dat niet netjes. In die zin is het in de commissie Planning en Control een discussiepunt geweest. Mevrouw Geerdink zit ook in die commissie en steunt dit ordevoorstel.

De VOORZITTER: Hier gaat om de vraag of de gemeenteraad – in die hoedanigheid zit u hier – het voorstel wil bespreken. Ik bespeur verdeeldheid en stel voor te stemmen over het ordevoorstel.

Hierna wordt digitaal gestemd over het ordevoorstel om agendapunt 14 van de agenda te halen, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 13 tegen 21 leden.
Voor het ordevoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVA. Lijst Çete, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts en Leefbaar Almelo.
Tegen het ordevoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, PVV en Fractie Gelici.

De agenda wordt hierna vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijzigingen.

Hierna worden eerst afgehandeld de volgende agendapunten, waarover door geen van de leden het woord wordt gevraagd.

6. Voordracht twee leden Raad van Toezicht OPOA (R 2106840).

Dit voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

8. Aanpassing verordening Stadsprijs (R 2106836).

Dit voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

5. Tijdelijke toelating raadslid dhr. H.F.T. Kamst voor een derde periode (R 2106834).

De VOORZITTER: Ik maak u erop attent dat er een feitelijke fout zit in punt 2 van dictum van het. Vandaag vindt de toelating plaats. De benoeming van de heer Kamst is op 24 september jl. geweest door de voorzitter van het centraal stembureau. De toelating vindt gewoon plaats en raakt niet aan de benoeming, want die loopt door tot 23 januari 2022. Dit staat in het besluit vermeld.

Mevrouw VAN SAANE (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Voorzitter! Op dinsdag 28 september 2021 heeft de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven de geloofsbrieven van de heer Tjamme Kamst opnieuw onderzocht. Dit in verband met zijn voorgenomen toelating tot de gemeenteraad van de gemeente Almelo. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven beoordeelt de toelaatbaarheid tot de raad aan de hand van de Gemeentewet en baseert zich hierbij op de artikelen 10, 13 en 15 van deze

Gemeentewet.

Gebleken is dat de heer Tjamme Kamst voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie adviseert de raad derhalve om met ingang van 24 september 2021 over te gaan tot toelating van de heer Tjamme Kamst als lid van de gemeenteraad van Almelo.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel tot toelating van de heer Kamst, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel met algemene (34) stemmen is aangenomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Kamst, gefeliciteerd! U bent inmiddels het meest beëdigede raadslid van de gemeente Almelo - door vervelende omstandigheden, benadruk ik graag.

Ik word gecorrigeerd; mij wordt ingefluisterd dat de heer Stork het meest beëdigde raadslid is.

Hierna legt de heer Kamst in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De VOORZITTER: Dames en heren! Zoals ik al zei, zijn de omstandigheden waaronder een raadslid tijdelijk benoemd wordt nooit vrolijk. Dat is nog steeds het geval, want de Lokaal Almelo Samen-fractie en Jan Hammink voelen nog steeds de behoefte om Jan Hammink te vervangen, inmiddels voor de derde en ook laatste keer dat de Kieswet die mogelijkheid biedt. We hopen dat dit voor de heer Hammink voldoende gelegenheid biedt om tot een herstel te komen.

3. Vaststellen afhandelwijze ingekomen stukken.

Raadsbrieven vanuit B&W (R 2106832).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Aan de gemeenteraad (R 2106831).

Met betrekking tot de ingekomen stukken aan de gemeenteraad wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

(Hierna draagt burgemeester Gerritsen het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ten Seldam.)

4. Vragenhalfuur (R 2106857).

1. Vragen van de Lokaal Almelo Samen-fractie over Perikelen energietransitie XL Businesspark.

De heer HUBERS (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Vorige week werden we wakker geschud door twee artikelen in Tubantia waarin de perikelen werden samengevat over de plannen die men heeft voor duurzame energie op het bedrijvenpark XL, met name de belemmeringen voor de bedrijven om dit gezamenlijk aan te pakken met opslag van elektriciteit en eventueel waterstofberging. Ik heb er nog even verder naar gekeken, maar in het land zie je nergens dat soort plannen, althans niet dat het lukt. Deze belemmeringen liggen dwars op de idealen die wij hebben om duurzame energie als motor te gebruiken voor de hele economie. Mijn vragen zijn:

1. Wat kan B&W eraan doen om deze dataplanning van de netwerkbedrijven te slechten?
2. Welke mogelijkheden ziet het college om ruimte te kunnen realiseren voor opslag van elektriciteit en het in onderzoek zijnde waterstofproject dat VDL samen met parkontwikkelaar Heylen wil realiseren?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Mevrouw de voorzitter! Zoals wij uw raad eerder hebben geïnformeerd, is er sinds 11 december 2020 sprake van structurele congestie op het elektriciteitsnet, zoals dat zo mooi heet. Dit betekent dat er geen transportvermogen meer beschikbaar is voor nieuwe teruglevering voor bedrijven met een grootgebruikaansluiting. Als een bedrijf een aanvraag doet voor teruglevering, komt die op een interesselijst terecht en als er dan weer ruimte is, worden bedrijven daarover geïnformeerd. De datum waarop zo'n aanvraag is gedaan, is leidend voor de plaats op die lijst. Oftewel, het gaat hier om het zogenaamde molenaarsprincipe: wie het eerst komt, het eerst maalt. De beperking doet zich voor op het hoogspanningsniveau van het landelijke net en het gaat nog zeker tot 2026 duren voordat TenneT eraan toekomt. De vraag is: hoe dat te versnellen?

Eerlijk gezegd, de keuze aan acties of maatregelen is niet reuze groot. We kunnen als gemeente namelijk helemaal niets afdwingen. Maar al geruime tijd is dit heel nadrukkelijk onderwerp van gesprek met de netbeheerders, hier in Almelo en regionaal, in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES). Het heeft topprioriteit, maar de capaciteitsuitbreiding moet robuust aansluiten op de huidige en toekomstige energievraag. Er moeten ook ruimtelijke procedures voor doorlopen worden en dat kost tijd. Helaas kunnen we niet heel veel sneller.

Intussen kijken we of er rondom XL Businesspark wellicht maatwerkoplossingen mogelijk zijn. De huidige wetgeving, de Elektriciteitswet, maar ook de Wet voortgang energietransitie, geven heel kleine openingen om in een kleinschalige omgeving te kijken naar maatwerk. Daarover hebben we overleg met diverse partners, zoals de provincie en de netbeheerder, en we hebben afspraken in voorbereiding met bijvoorbeeld Heylen en VDL Energy. Ik zeg met nadruk dat dit een eerste verkenning is om te kijken of zo'n maatwerkoplossing, waarin ook de Autoriteit Consument en Markt een rol speelt, überhaupt enige kans van slagen heeft. De netwerkbeheerder is primair aan zet.

Vraag 2 gaat over mogelijkheden voor opslag. VDL Energy Systems werkt aan de new energy garden. In nauwe samenwerking met andere partijen willen zij werken aan het ontwikkelen van decentrale energiesystemen, waarin nieuwe concepten op het gebied van onder andere energieopslag en -distributie zijn verwerkt. De heer Hubers heeft al gezegd dat dit soort initiatieven niet overal in het land te vinden is. Het onderscheidende karakter binnen al bestaande regionale initiatieven ligt in het feit dat er gewerkt wordt aan grootschalige, zware – ze noemen het ook wel heavy duty – industriële en stationaire oplossingen, zoals turbines en batterijen. De gemeente Almelo steunt het plan van VDL Energy en denkt mee hoe bij dit soort innovatieve toepassingen de financiering en ondersteuning rond kan komen, bijvoorbeeld als er een herijking aan de orde is van de Regio Deal of via Nieuwe Energie Overijssel, NEO. Dit komt binnenkort aan de orde in ons overleg met de genoemde partners, dat volgens mijn agenda binnen drie weken plaatsvindt.

Concluderend, we hebben als gemeente niet superveel knoppen om aan te draaien, maar de kleine kansen die wij zien, grijpen we natuurlijk met beide handen aan.

De heer HUBERS (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Dit is zeer van belang, omdat er in Aadorp grootse plannen zijn om alle 800 woningen energieneutraal te maken en zelfvoorzienend te worden. Ook daar geldt hetzelfde probleem als er belemmeringen zijn met netwerkbeheerders. Hoe ziet de wethouder dat?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Mevrouw de voorzitter! Wij staan in nauw contact met de Energiecoöperatie Aadorp. Ze bekijken met de knowhow binnen de energiecoöperatie hoe ze gebruik kunnen maken van bijvoorbeeld zon op dak in de directe omgeving. We kijken ook wat dit eventueel voor de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van windenergie kan betekenen. Het klopt, het heeft alle aandacht. De knowhow die aanwezig is binnen de energiecoöperatie helpt zeker ook ons om dit soort vraagstukken, waarvoor echt nog geen blauwdruk ligt in het land, beet te pakken. Er is mij gevraagd om in het kader van de RES 2.0 bestuurlijk aanspreekpunt te zijn voor innovatieve oplossingen. Wat dat betreft komt dit heel mooi bij Almelo samen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zie nog aanvullende vragen bij de heer Pauwels, maar die ruimte bieden we niet, omdat we vanavond bij voorkeur de hele agenda afhandelen. Het onderwerp zal nog veelvuldig aan bod komen.

2. Vragen van de PVA-fractie over verwaarloosde terreinen op de hoek Knoopshöfte en de Nieuwstraat.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Omwonenden hebben diverse keren geklaagd over verwaarloosde terreinen op de hoek Knoopshöfte en de Nieuwstraat, die in het bezit zijn van een eigenaar die ze laat verpauperen. De hele situatie doet afbreuk aan het prettige woonklimaat in de wijk. Vuil dat over de hekken wordt gegooid is niet alleen ontsierend, maar zorgt ook voor ratten en ander ongedierte waar bewoners last van hebben.

De Woningwet stelt dat open erven geen gevaar mogen opleveren voor de veiligheid of gezondheid van mensen, dieren en goederen.

1. Is het college bekend met deze vervelende situatie?
2. Deelt het college de opvatting van bewoners dat verwaarloosde en niet onderhouden terreinen afbreuk doen aan deze net vernieuwde straat?
3. Kan het gemeentebestuur handhavend optreden op de gevaarlijke en overlast gevende woonsituaties?
4. Is de eigenaar al een keer aangesproken op zijn verantwoordelijkheden als eigenaar? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft dat nog geen enkel resultaat opgeleverd?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Mevrouw de voorzitter! Het college is bekend met de situatie. Het is in de breedte van Almelo een bekende locatie, een braakliggende plek aan de Nieuwstraat, maar formele klachten of handhavingsverzoeken zijn bij de gemeente niet bekend. Wel is bij een onlangs gehouden buurtbijeenkomst met buurtbewoners, ondernemers en pandeigenaren van het gebied Achter de Molen de situatie op deze terreinen ter sprake gekomen. De klachten waaraan raadslid De Olde refereert, zijn in die zin hier bekend. Toen is ook aan de eigenaar van die terreinen – die was aanwezig op die avond – meegegeven dat je als eigenaar verantwoordelijk bent om je terrein te onderhouden.

Op vraag 2, of het college de opvatting van bewoners deelt dat verwaarloosde en niet onderhouden terreinen afbreuk doen aan die vernieuwde straat, is het antwoord volmondig ja. Laat er geen twijfel over bestaan dat ook het college van mening is dat de huidige situatie geen schoonheidsprijs verdient. Maar op de volgende vraag of we handhavend kunnen optreden, luidt het theoretische antwoord dat we kunnen handhaven op terreinen. De heer De Olde haalt terecht de Woningwet aan, maar daar hoort ook het Bouwbesluit bij, artikel 7.21. Die bieden de basis om bij gevaarzetting, gevaar voor de volksgezondheid of gevaar voor leven, have en goed van mensen om op grond van artikel 125 van de Gemeentewet – de bestuursdwang met een last onder dwangsom bijvoorbeeld – over te gaan tot het gedwongen laten opruimen van het terrein. Maar ik zei het al even, dat is een long short, om het populair aan te duiden, omdat je daarbij de gevaarzetting helder moet kunnen onderbouwen en bovendien een voldoende dossier moet hebben opgebouwd. Dat bestaat eruit dat je meerdere malen formeel moet hebben vastgesteld dat die gevaarzetting er is en bovendien de eigenaar formeel in de gelegenheid moet hebben gesteld om die situatie op te lossen.

Is de eigenaar al een keer aangesproken op zijn verantwoordelijkheid? Ik heb net al gezegd dat dit is gebeurd tijdens die bijeenkomst. Daar is hij informeel aangesproken en de eigenaar heeft sindsdien nog geen actie ondernomen. Wel is ons college op de hoogte, zij het in zeer prille vorm, dat er herontwikkelingen aanstaande zouden kunnen zijn op dat terrein. Als daar sprake van is, leidt dat, neem ik aan, ook direct tot het opklaren van de situatie ter plaatse.

De heer DE OLDE (PVA): Er is daar inderdaad een gemeenteambtenaar geweest, maar die heeft tegen de mensen gezegd dat de gemeente er helemaal niets aan kan doen. De eigenaar heeft nog geen reactie gegeven. Kan diezelfde ambtenaar contact zoeken met de eigenaar en met hem aan tafel gaan zitten om hem te zeggen: ruim die rotzooi nou een keertje op?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat is al gebeurd. Er is gisteren contact geweest met de dochter van een van de eigenaren om de situatie door te nemen. Toen is er ook op gewezen dat volgens de gemeente gevaarzetting zoals ik die zo-even heb geduid, nog niet aan de orde is. Er is aandacht gevraagd voor de staat van het onderhoud en het gerief van de woonomgeving aan de Nieuwstraat en de Knoopshöfte. Ik denk dat wij de betrokken eigenaren

de gelegenheid moeten bieden om daar wat mee te gaan doen. Maar ik moet benadrukken dat er echt sprake moet zijn van een ernstige situatie om, gebruikmakend van bestuursdwang, een eigenaar te verplichten tot het opklaren van zijn erf. Nogmaals, wij zijn niet blij met wat daar gebeurt. Meer kan ik er niet over zeggen.

(Hierna draagt mevrouw Ten Seldam het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Gerritsen.)

7. Onderzoeksrapport Jeugdhulp Twente Gezamenlijke Rekenkamer (R 2106835).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Mooi dat er een goed rapport ligt, jammer dat er zo'n knullige onderzoeksopdracht is gegeven om te kijken naar de tekorten in de jeugdhulp, waar die vandaan komen en wat met de planning en weet ik veel wat te maken heeft. Ik had liever gehad dat er gekeken was naar de resultaten van de jeugdhulp en of die misschien te maken hebben met de organisatie en allerlei andere toestanden.

Ik ben blij met dit onderzoek, want er zitten mooie aanwijzingen en aanbevelingen in. Ik vraag me af in hoeverre die zijn op te volgen, als wij als gemeente binnen de regio – de plek waar we moeten samenwerken – vaker dwars lijken te liggen dan coöperatief zijn. Ik ben benieuwd hoe die samenwerking op dit onderwerp verder gaat, beter gaat.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Allereerst complimenten voor de samenstellers van dit rekenkamerrapport. Het zal niet eenvoudig zijn geweest.

Zoals in het politiek beraad al aan de orde is gekomen, onderschrijft de Lokaal Almelo Samen-fractie de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport Jeugdhulp Twente van de gezamenlijke rekenkamers, en steunt ze derhalve het voorliggende raadsvoorstel. Ik weet dat de burgemeester niet wil dat ik dit in eerste instantie zeg, maar ik doe dat toch maar.

In 2015 is afgesproken dat de gemeente de verantwoordelijkheid en de regie zelf zou voeren. Op mijn vraag wat hiermee gebeurd is, gaf de wethouder als antwoord dat er in het najaar meer gedaan gaat wordt met het oog op jongeren. Visie en doelen benoemen is één ding, maar de raad wil er aan de voorkant bij betrokken worden. Kan de wethouder dat toezeggen?

De bedoeling was één regisseur. Wordt door de gemeente goed toegezien op de vele, nieuwe zorgaanbieders?

Een van onze andere zorgen is de indicering, die nu wordt gedaan door ambtenaren die, hoe goedwillend ook, niet als specialisme bijvoorbeeld psychiatrie hebben. Zijn bij de indicering van jongeren met een stoornis psychiaters betrokken? Met welke instituten of instellingen die beschikken over gecertificeerde medewerkers, die kunnen en mogen indiceren en die mogen en kunnen aangeven waar een kind het beste behandeld kan worden, heeft de gemeente Almelo afspraken c.q. contracten? Dit geldt ook voor de op te zetten preventiestrategie. Betrek er alsjeblieft specialisten bij. Die hebben ervoor doorgeleerd.

In het rapport staat op blz. 45 dat onder andere Almelo gaat korten op preventief jeugdaanbod. Dit is contrair de voorgenomen preventiestrategie. Kan het college aangeven wat er met de extra middelen voor jeugdzorg gaat gebeuren? Als deze gelden niet ingezet gaan worden voor preventieve of andere jeugdzorg, waarom dan niet, terwijl er toch aanwijsbaar tekorten zijn op dit gebied? Als de preventiestrategie klaar is, zal er geld nodig zijn om deze strategie daadwerkelijk uit te voeren. Vergelijk ook blz. 49, punt 4a.

Komt er ook een preventieprogramma voor de depressieve jeugd? Zijn er al contacten gelegd met instellingen in het veld?

Mogen kinderen van 12 jaar zelfstandig een klacht indienen? Zo nee, waarom niet? En zo ja, hoe werkt dat dan?

De wettelijke verplichting is om meer samen te werken met maatschappelijke organisaties. De Lokaal Almelo Samen-fractie ziet hiervan graag een regelmatige terugkoppeling, al of niet via een jaarverslag.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik zeg dank aan de Rekenkamer. Mijnheer Mastwijk zit hier voor het toespitsen op Almelo van dit regionale onderzoek en de toelichting daarop. We

hebben daar veel aan gehad. Mijn fractie kan instemmen met het raadsvoorstel, net als de Lokaal Almelo Samen-fractie. Vorige week heb ik tijdens het politiek beraad gezegd dat wij graag een verdieping hebben op het gebied van jeugdzorg, dus niet alleen op de administratie, maar ook op de zorg zelf, de aanvragen, waarom die toenemen en waar die toenemen. De wethouder, het college, verklaarde zich daartoe bereid. Daar kijken we naar uit. We danken het college voor die toezegging en gaan graag daarover verder het gesprek aan.

De heer DE VRIES (PvdA): Gemeenteraad, college, verantwoordelijk wethouder, ouders en jongeren, aanbieders van alle betrokken ketenpartners zoals Avedan! We zijn er nog niet. Nee, dit wordt geen doorzaagpraatje. Het blijft voorlopig aanpoten in de jeugdzorg, via het beproefde recept van onderzoeken, verbeteren, onderzoeken, verbeteren. Eigenlijk is dit ook mijn samenvatting van het terugluisteren van het politiek beraad van vorige week, waar ik helaas fysiek moest afhaken. De wethouder gebruikte in dat terugluisteren in mijn ogen verglijkbare woorden: we zijn onderweg via het proces van verbeteren, onderzoeken, verbeteren. Ik dank hem voor zijn inbreng, voor zijn openhartigheid over trial and error in de jeugdzorg. Ik heb zo af en toe mailcontact met de wethouder over echte problemen, van de straat zeg maar, en zie in dat contact de erkenning voor de zoektocht naar beter, en ook van terechte missers in de uitvoering, met de onderliggende vraag: draaien we aan de juiste knoppen voor onze jeugd? Ik wil met hem dat dit gebeurt en ik denk dat we dat allemaal willen.

De wethouder wil de raad zo nodig voeden met informatie tot diep in de uitvoering. We weten het voorbeeld dat de heer Stöteler gaf als het gaat om vechtscheidingen. Ik ben het met de heren eens. Om het abstracte van de kaders die we hier vaststellen te snappen, moet je kijken door de bril van die altijd weerbarstige praktijk van jongeren in problemen en het keiharde werk van professionals in de stad. U kent mij, ik teken bij het kruisje voor die informatieve sessies.

Tegelijk zijn er kaders, de wethouder wees er de vorige keer op. Ik moet u bekennen dat ik daar het spoor bijster ben. Oké, we hebben de Jeugdwet, die is keihard: check. Maar dan is er een trits aan stukken, lokaal en regionaal, van OZJT en van visie X tot beleidsstuk Y. Nu weer de aankondiging van de wethouder van een preventieagenda. Mevrouw Van Doorn zei het al. Ik dacht, met haar misschien: een preventieagenda en preventiestrategie, nu al of nu pas? Wat hebben we dan al die jaren gedaan? En toch: laat maar komen. Het tekent wat mij betreft ook het pionieren in deze grillige tijd.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Voorzitter! Ik kan het toch niet laten te wijzen naar drie jaar geleden, toen de PvdA-fractie tegen de preventieagenda heeft gestemd. Ik wijs erop dat het in juli 2017 de PvdA-fractie is geweest die tegen heeft gestemd. Nu verwijt de heer De Vries de wethouder dat er geen voortgang wordt gemaakt op preventief beleid. Kan hij verklaren waarom hij destijds tegen was?

De heer DE VRIES (PvdA): Als de heer Loupattij goed geluisterd heeft, heeft hij gehoord dat ik niet tegen de preventiestrategie of preventieagenda ben. Ik moedig de wethouder aan in zijn strijd om die preventieagenda klaar te maken. Alleen, we hebben al jaren onze mond vol van preventie en in feite doen we aan preventie met het werken met allerlei maatregelen in het voorveld. Wij zijn destijds aangeslagen omdat de preventieagenda met een behoorlijk hap uit de portemonnee, uit de kas, is vastgesteld. Preventie prima, maar wel direct met een bezuiniging.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Voorzitter! De kern van het initiatiefvoorstel van de VVD-fractie destijds in het kader van de preventie was een kadernota voor vier jaar vast te stellen, om het college de kaders en een preventieve agenda mee te geven. Nu, vier jaar later, zegt de heer De Vries: ik ben het daar zeer mee eens. Maar vier jaar geleden heeft hij tegengestemd. Ik begrijp echt niet wat hij nu vertelt en ik begrijp echt niet waarom hij nu ineens voor is, terwijl hij vier jaar geleden tegen hetzelfde voorstel nee heeft gezegd. Kan hij dat uitleggen?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik blijf bij mijn woorden van net.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mijnheer De Vries, bent u het met mij eens dat het

initiatiefvoorstel van de VVD-fractie in 2017 meer geldgericht dan mensgericht was? Dat was toch de reden, als ik me goed herinner, waarom u en meerdere fracties tegen hebben gestemd?

De heer DE VRIES (PvdA): We hebben het een met het ander gekoppeld.

De heer ÇETE (Lijst Çete): U zei destijds: meer voor geld dan voor mens. Dat was het toch?

De heer DE VRIES (PvdA): Ja.

Ik zei al dat wij bij het kruisje van dit raadsvoorstel willen tekenen. Ook wij gaan straks voorstemmen. En de aanbevelingen van het nette rekenkameronderzoek – onze complimenten richting de heer Mastwijk – worden overgenomen. Die steunt onze fractie van harte, vooral op het punt van leren van elkaar en inkopen, waarbij we tot nu toe misschien nog te veel hinken op twee benen. En Almelo is aardig op weg, concludeert het rapport.

Let wel, wij tekenen bij het kruisje ondanks dat er veel misgaat, al het kader en alle inzichten ten spijt, en alle systeemoplossingen ten spijt.

Ik stel de wethouder een vraag. Het aantal zorgaanbieders in de gemeente heeft niet zo veel invloed op het gebruik van de jeugdhulp zonder verblijf. En in een gemeente als Almelo, met een strenge selectie van aanbieders, leveren die aanbieders weliswaar minder hulp, maar wordt dit volledig gecompenseerd door het optuigen van de wijkteams met – we kennen het – heel veel wijkcoaches. Er vindt dus eigenlijk een uitruil plaats, wat natuurlijk een beleidsdoel is, stel ik met een vraagteken. Maar dan denk ik: als die uitruil er is, wat zijn we dan met die uitruil effectief opgeschoten? Zou het college het weer op die manier doen? En zijn intakers, veelal maatschappelijk werkers die met de pet van intaker in gemeentedienst zijn gekomen, nu beter in staat om hulp op maat vast te stellen? Ze mogen niet diagnosticeren. Daarvoor wordt de volgende in de lijn ingeschakeld. Hoe verhoudt zich dat tot één loket en één aanspreekpunt?

De PvdA-fractie blijft het lastig vinden om al dat kader door elkaar en met elkaar te begrijpen. Ondertussen varen de beleids- en consultancyfabrieken er waarschijnlijk wel bij. Maar wegen die kosten op tegen meer jongerenwerkers op straat, die de ogen en oren zijn als het gaat om signalering, dus preventie?

Wat betreft andere vragen sluit ik me van harte aan bij de mooi en scherp gestelde vragen van mevrouw Van Doorn, ook over de half miljard voor de jeugdzorg, waarover deze week in het nieuws was dat vele gemeenten dat geld gebruiken om de gaten te dichten. Hoe moeilijk en begrijpelijk het ook is, wij hebben in de jeugdzorg nog een hele weg te gaan.

Ik sluit af. De wethouder zegt over de praktijk dat hij en zijn team alles goed in beeld hebben. Nu nog de juiste knoppen vinden om het perfect te organiseren voor onze jeugd. Ik wens ons allemaal, maar vooral de jeugd en de opvoedende ouders, heel veel succes.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De heer De Vries bevestigde de opmerking van de heer Çete dat het preventiebeleid te veel geldgestuurd was. Vervolgens zegt hij aan het slot van zijn betoog dat er nog veel gaten zijn, dat er nog veel moet gebeuren. Ik denk dan: als je geld tekortkomt, wat is er dan mis mee om meer naar die preventie te kijken, ook al is dat geldgestuurd? Is er dan geen win-winsituatie?

De heer DE VRIES (PvdA): Er is zeker een win-winsituatie. Nogmaals, ik geloof dat ik het nog een keer moet zeggen: wij zijn niet tegen preventie. Sterker nog, ik denk dat preventie het juiste middel is om de problemen in de jeugdzorg niet te laten oplopen, waardoor we steeds zwaardere zorg moeten inzetten. Mevrouw Ten Seldam weet hoe wij als raad hier begonnen. We hadden behoorlijk de hakken in het zand, maar dat speelde misschien aan twee kanten. De harde ingrepen in het sociaal domein zetten ons misschien een beetje overdreven aan, maar dat was een counterreactie. Die had heel sterk te maken met de bezuinigingen in het sociaal domein.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik ben niet op zoek naar de verschillen, maar naar wat ons bindt. Wat ons bindt, is in ieder geval dat preventie een van de middelen is om ellende in de jeugdzorg te voorkomen. Is de heer De Vries het dan met mij eens...

De heer DE VRIES (PvdA): Eens.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Oorspronkelijk was de inzet: zo snel mogelijk, zo licht mogelijk. Maar nu in 2021 is het: zo snel mogelijk, zo zwaar mogelijk, om erger te voorkomen.

De heer DE VRIES (PvdA): Wat is de vraag?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): In 2015 en in de periode waarover het rekenkameronderzoek gaat, was de inzet: zo snel mogelijk en zo licht mogelijk. U noemde zelf net al: één coach. Tegenwoordig - voortschrijdend inzicht - zegt men vaak: zo zwaar mogelijk inzetten om te voorkomen dat het geleidelijk aan escaleert. Deelt u dat nieuwe inzicht?

De heer DE VRIES (PvdA): Dat deel ik zeker. Ik sluit me ook aan bij de woorden van mevrouw Van Doorn. Zij zegt: kijk goed uit in het voorveld, de eerste opvang in de gemeente, en beoordeel goed wat daar gaande is. Zet daar professionals in, mensen die geregistreerd zijn, BIG-geregistreerde, goed geoutilleerde mensen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het voert te ver om te definiëren wat een professional is. Maar een goede triage is belangrijk voor een goed zorgcontract.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Mijnheer de voorzitter! Begrijp ik goed van de heer De Vries dat hij zegt dat de PvdA-fractie er vier jaar geleden anders inzat, misschien wat stugger, en dit ook aan de andere kant lag? Hij is het dus met mij eens dat hij, met de kennis van vandaag, destijds misschien wel had gestemd voor een integrale kadernota vanuit de raad met als titel: Voorkomen is beter dan genezen, meer preventie.

De heer DE VRIES (PvdA): Het heeft geen zin om die vraag te beantwoorden, we zijn vier jaar verder.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben benieuwd naar al die verschillende opvattingen. Misschien kan de heer De Vries voor wat duidelijkheid zorgen. Is hij met mij van mening dat het mogelijkerwijs verstandiger is een goed preventiebeleid in te richten met een kleine investering, dan met een ingeboekte bezuiniging?

De heer DE VRIES (PvdA): Dat is een retorische vraag: ja natuurlijk.

De VOORZITTER: Het is een klein beetje onrustig. Laten we de onderlinge gesprekken wat gedempt houden, zodat iedereen het debat kan volgen.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Bedankt voor de bijdragen en voor de onderstreping van de waarde van het rekenkamerrapport en de aanbevelingen die daarin zijn gedaan.

De heer Hümmels heeft gelijk als hij vraagt of Almelo die bevindingen allemaal netjes kan opvolgen, daar waar er ook aanbevelingen zijn om dit vooral in regioverband te doen. Past dat wel bij de in het verleden tentoongespreide dwarse houding van de gemeente Almelo? Wat dat betreft kan ik uw raad vanaf het front van de regio goed nieuws berichten, want de dwarse houding van de gemeente Almelo heeft zijn werk gedaan bij de rest van de gemeenten. Ze zijn zelf tot de conclusie gekomen dat die dwarse houding, dat dwarse denken, toch ook heel veel goeds in zich heeft. Zij geven daar nu uiting aan bij de uitgangspunten voor de nieuwe regiovisie Jeugd. Daarbij gaat het over de vraag hoe je tegen jeugdhulp aankijkt. Wat is jeugdhulp? Dat is een heel basale vraag. Willen we wel zoveel jeugdhulp als in de systeemwereld op ons afkomt? Dat soort vragen komt aan de orde.

Het zal uw raad wellicht verbazen, maar het is toch echt zo dat in de volle breedte van de Twentse jeugdhulpregio het gedachtegoed zit dat het normaliseren van al die vraagstukken een heel belangrijk uitgangspunt is. Ook lichte zorg in plaats van zware zorg. Wellicht hebben we de afgelopen jaren in de voorhoede gelopen, maar we zien dat we op dat punt heel dicht bij elkaar komen. Dat biedt perspectief voor het opstellen van die gezamenlijke jeugdzorgvisie en het

uitlijnen van onze visie op de mogelijkheden van de aanbieders. Dit is niet onbelangrijk, want die gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden. Die aanbieders zullen in dat transformatieproces nog grote stappen moeten zetten. Dat zal uiteindelijk moeten landen in een sfeer waarin jongelui op een positieve manier kunnen opgroeien in de gemeenten, steden, maar ook in de dorpen en buurten, waarbij de zorg vooral preventief gericht is. Laten we zorgen voor stutten en steunen voor die gezinnen en, daar waar het even wat moeilijk wordt, voor het individu daarbinnen, het kind. En laten we vooral voorkomen dat we een systeem blijven optuigen met zware zorg en zware interventies en wat dies meer zij.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Die dwarse houding spreekt mij zeer aan. Alleen moeten we constateren dat er in de jeugdzorg nog steeds op veel plekken lange wachtlijsten zijn en er nog steeds onvoldoende geld is. Ik vraag mij af of die dwarse houding een manier is om naar de landelijke overheid te gaan en te zeggen: moet je luisteren, wij blijven het niet langer op deze manier doen met een onderfinanciering en het constant zelf zoeken naar oplossingen binnen onze eigen budgetten op een andere manier. Preventie is prima. Dwarsliggen en een nieuw systeem bedenken dat effectiever en efficiënter is, is ook prima. Maar tot nu toe lost dat niet echt iets op.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! We moeten de wachtlijstproblematiek niet groter maken dan die op dit moment is. Ja, op onderdelen – ik denk bijvoorbeeld aan de jeugd-ggz – is er sprake van wachtlijsten. De aanmelding bij Dimence Jeugd ggz is niet het probleem, maar er kunnen wel twee of drie maanden overheen gaan voordat je daar in therapie kunt komen. Dat ligt niet zozeer aan geld, maar aan capaciteit; de beschikbaarheid van mensen om die taken op zich te kunnen nemen en om de therapie en begeleiding vorm en inhoud te kunnen geven. Daar zit het wezenlijke vraagstuk; het is vooral een capaciteitsvraagstuk. Bij vele andere vormen van jeugdhulp landt men rechtstreeks in maatwerkvoorzieningen en speelt veel minder de wachtlijstproblematiek dan door de heer Akse gesuggereerd.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Voorzitter! De wethouder heeft het over een wachtlijst die met capaciteit te maken heeft. Dat probleem hebben we ook als we onze knie verdraaien, bij wijze van spreken. Zit er volgens de wethouder een risico aan de wachttijd die op dit moment in de ggz speelt? Bij een knie lopen we hem misschien kapot, of krijgen we tussentijds een fysiotherapeut die ons helpt met wat bewegen. Hoe zit het bij de wachttijd ggz?

De heer LANGIUS (wethouder): Er zit zeker een risico in, daarom vindt er continu triage plaats, een continue beoordeling van wat er op de wachtlijsten staat en of het überhaupt verantwoord is dat er met de start van een begeleidingstraject wordt gewacht.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Ik hoor dat de wethouder een verantwoord risico neemt, waarbij hij op basis van deskundigheid beoordeelt of hij geen onverantwoorde risico's neemt.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! De wethouder neemt geen onverantwoorde risico's; dat doen de echte hulpverleners. De hulpverleners beoordelen op basis van hun specialistische kennis per geval nut, noodzaak en urgentie. Ze zetten echt zorg in als die heel erg nodig is.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De wethouder heeft het over Dimence als de instelling waarmee hij de contacten onderhoudt, die indiceert en diagnosticeert. Heeft hij ook contacten met andere instituten? Ik noem als voorbeeld het Instituut Nijenkamp in Almelo, waar ook specialisten zitten. Ik kan me voorstellen dat er meer van dat soort instituten zijn.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Jazeker. Er zijn zeer veel instituten. Nijenkamp is een bekende; dat is een grote aanbieder waarvan veelvuldig gebruik wordt gemaakt voor diverse zorgtrajecten. Ambiq is een gecertificeerde instelling, evenals Jarabee. Dit zijn de grote aanbieders als het gaat om de volumes, hoe wrang dat hier mag klinken, want het gaat uiteindelijk altijd over individuen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Dit betekent dus dat de wethouder niet alleen met Dimence werkt.

De heer LANGIUS (wethouder): Dat klopt.

Mevrouw Van Doorn heeft een groot aantal vragen gesteld. Bij het indicatieproces trok ze een beetje in twijfel of er wel voldoende kennis zit in die toegang. Ik wijs erop dat de gemeente Almelo inmiddels over een aantal gedragswetenschappers beschikt - pedagogen, orthopedagogen - die voor collegiale ondersteuning aan de kwaliteitstafel bij elkaar komen en de bijzondere gevallen met elkaar doorspreken, om te kijken wat de beste indicatie zou kunnen zijn. Zo werkt dat tegenwoordig. Voor de rest zijn veel van onze mensen in de toegang BIG-geregistreerd. Zij voldoen aan de protocollen die daarvoor gelden.

Bij de preventiestrategie hebben we de specialisten betrokken. We hebben met al die organisaties gesproken over het opstellen van de preventieagenda. Ze zijn daarbij betrokken geweest.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb wel eens iets over de kwaliteitstafel gehoord. Wat is het doel van de kwaliteitstafel? En behalen ze hun doel? Ik heb wel eens gehoord dat bij zwaardere casussen, zwaardere zorgverlening, aan die kwaliteitstafel wordt gekeken of de aanvraag die de zorgverlener doet terecht is. Dat wordt dan doorgesproken. Wat is het doel? Kosten reduceren, de zorg afzwakken, zeggen tegen de zorgverlener die de indicatie aanvraagt dat hij een te zware indicatie aanvraagt en hem een minder zware geven? Of is het alleen maar voor de interne verslaglegging?

De heer LANGIUS (wethouder): De kwaliteitstafel is vooral voor de onderlinge review, dus onderling collega's bevragen op hun voorstel tot indicering, om daarin wellicht betere keuzes te kunnen maken, omdat ervaringen van anderen worden ingebracht. Dat mag ook zijn uitwerking hebben in een zo licht mogelijke behandeling. Eén plan, geïntegreerd, waarbij de kennis en ervaringen van anderen goed wordt ingezet, om te voorkomen dat er in bepaalde wijken niet meer over wordt gesproken en dat wijkcoaches, die natuurlijk naar eer en geweten indiceren, nooit eens feedback krijgen in de trant: wij hebben dat anders gedaan en dat werkte eigenlijk veel beter. De kwaliteitstafel heeft te maken met het verhogen van de kwaliteit, het leren van elkaar en daarmee zorgen dat de juiste zorg op de juiste plek komt.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De wethouder zei dat wijkcoaches indiceren. In hoeverre zijn wijkcoaches gekwalificeerd om indicaties af te geven?

De heer LANGIUS (wethouder): Dat zijn ze. Ik heb gezegd dat ze onder andere een BIG-registratie hebben. Ze hebben dus een specialisme op basis waarvan zij bevoegd zijn om indicaties af te geven. Inmiddels is er een breed palet aan collega's voor de interne review. Ze maken gebruik van elkaar en dat mondt onder andere uit in de kwaliteitstafel.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Betekent dit dat alle wijkcoaches BIG-geregistreerd zijn, dat wil zeggen dat ze allemaal een medisch of verpleegkundig achtergrond hebben? Iets anders kan ik me niet voorstellen - ja, fysiotherapeuten, maar ik kan me niet voorstellen dat die mogen indiceren.

De heer LANGIUS (wethouder): Mensen die mogen indiceren zijn daartoe bevoegd, hebben een geëigende opleiding die dat rechtvaardigt en zijn daartoe geregistreerd.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Om hoeveel wijkcoaches gaat het?

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dat zijn heel veel detailvragen. Die kan ik niet allemaal beantwoorden. Zelfs mijn collega Van Mierlo, die echt alles weet, kan dat zo niet zeggen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Dan wil ik daar schriftelijk antwoord op

hebben. Ik neem aan dat de wethouder ambtenaren genoeg in huis heeft die dat kunnen uitzoeken, zodat wij weten hoeveel van de wijkcoaches inderdaad gekwalificeerd zijn.

De VOORZITTER: Mag ik even tussenbeide komen? Kan er morgen contact zijn tussen de wethouder en u?

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ja.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Voorzitter! Klopt het dat je geregistreerd moet zijn met een SKJ- of BIG-registratie als je jeugdprofessional bent en wilt indiceren, omdat je anders niet mag indiceren, en klopt het dat Almelo daar zeker aan voldoet?

De heer LANGIUS (wethouder): Ja

De VOORZITTER: Ik nodig u uit terug te gaan naar de abstractie van het rekenkamerrapport.

De heer LANGIUS (wethouder): De diverse detailvragen van mevrouw Van Doorn nodigen uit om de diepte in te gaan, maar daarbij lopen we inderdaad het risico in een vraag- en antwoordspel terecht te komen waarvan de informatiewaarde op een gegeven moment een beetje met een lampje te zoeken is. Ik doe mijn best.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Dit onderwerp is zo verschrikkelijk belangrijk, dat zelfs als wij de diepte in gaan, de informatiewaarde nog steeds heel groot is.

De VOORZITTER: Dat is absoluut waar. Maar voor het begrip van waar we het nu over hebben, het rekenkamerrapport, moeten we het hebben over het dictum van het raadsvoorstel, waarin de conclusies van het rekenkamerrapport worden gedeeld. Uiteraard vergt dit belangrijke onderwerp diepgang, want het is in allerlei opzicht een belangrijk onderwerp voor de gemeente. Maar het onderwerp als zodanig is niet aan de orde.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Dan vraag ik een politiek beraad aan, waarin we op deze belangrijke materie wat dieper in kunnen gaan.

De VOORZITTER: Dat staat u uiteraard vrij. Ik steun dit graag, gelet op het belang van het onderwerp.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Weet dat wij inmiddels in gesprek zijn met Jeugd ggz om hen informatiebijeenkomsten te laten organiseren voor onze professionals, maar ook binnen scholen, als het gaat om de signalen over depressieve jeugd. Ik betrek dit ook op de gevolgen van corona. De veronderstelling mag zijn dat er inderdaad meer depressiviteit onder de jeugd is, maar hoe signaleer je dat in een vroegtijdig stadium, zodat je daarop kunt acteren?

Ik zal schriftelijk antwoord geven op de vraag over de klachtenregeling voor kinderen vanaf 12 jaar. Ik kan zo niet zeggen hoe die precies in elkaar zit.

Natuurlijk zijn we altijd bereid om bij jaarverslagen terug te koppelen. Een politiek beraad is welkom - meer nog, daar is aanleiding voor. We proberen nog dit jaar de raad een helemaal uitgewerkte visie op het sociaal domein aan te bieden, waarin een stevige jeugdparagraaf zit. Dat biedt alle aanleiding om daarover met elkaar door te spreken, onder andere over die preventie, hoe die in elkaar zit, wat we daaraan doen en over de signalen dat we zouden korten op preventief jeugdaanbod. De jongerenwerkers zijn hier al aan de orde geweest. Tegelijkertijd investeren we in schoolmaatschappelijk werk. Dat is trial and error. Dit zijn zeer behartigingswaardige onderwerpen om met uw raad te bespreken in een komend politiek beraad.

De heer Stöteler heeft om een verdieping gevraagd aangaande de jeugdzorg. Ik beluister bij hem hetzelfde: kunnen we diepgang krijgen in de informatie en de waarde ervan om zicht te krijgen op de vraag of we de juiste dingen doen in de jeugdzorg en op de juiste manier - hoe,

wat, waar? Ik heb daarover gezegd dat dit zelfs voor het college en de organisatie een uitdaging is. Ik beluister om me heen dat er steeds meer behoefte is om de vinger erop te kunnen leggen en om voor het vele geld dat we erin steken de zekerheid te krijgen dat wij op de juiste manier vorm en inhoud geven aan de jeugdzorg en dat dit op individueel niveau het beste voor dat kind is. Ik zeg nogmaals toe dat we elke veredelingsslag zullen maken die we die kunnen doen, ook als het gaat om informatie. We zullen er zeker bij uw raad op terugkomen.

De heer De Vries heeft een terechte beschouwing gehouden. We hebben regelmatig contact met elkaar, ook op casusniveau. De afdronk daarvan is veelal: goh, had dit nou niet anders gekund. Dat blijft een zoektocht, met name in de heel zware jeugdzorg. Gek genoeg komen we nooit te spreken over een indicatie voor leerlingenvervoer of een maatwerkvoorziening op een zorgboerderij. Het gaat altijd over de zware jeugdzorg. Dat is voor onze mensen in het uitvoerende veld een grote uitdaging. Ik beluister het ook bij de instellingen. Er is grote behoefte aan om te weten of in die systeemwereld, die jammer genoeg rondom de zorg is ontstaan en die zwaar gedomineerd wordt door begrotingen en businesscases – helaas noem ik dat woord hier – het juiste wordt gedaan op individueel niveau voor het betrokken kind. Meer nog, voor het kind in zijn sociale verband, in het gezin. Ik beluister en zie de eagerness in die wereld om echt te transformeren. Dat is een voortdurende zoektocht. Ik hoop op een dag met uw raad te kunnen vaststellen dat er adequaat wordt gereageerd, dat het urgentiebesef goed in elkaar zit en dat er vroegtijdig wordt geacteerd, niet alleen richting het kind, maar vaak richting het systeem, vechtscheidingen en wat dies meer zij, en dat de gemeente de regievoering nog beter in de vingers heeft.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb gevraagd aan de voorkant betrokken te worden bij het opstellen van visie en doelen. Ik hoor graag een toezegging op dit punt.

Ook heb ik gevraagd om één regisseur en of er goed door de gemeente wordt toegezien op de vele nieuwe zorgaanbieders, want tenslotte heeft de gemeente de regie.

Dan heb ik gevraagd wat er met de extra middelen voor jeugdzorg gaat gebeuren. Ik denk dat ik dit wel weet, maar ik wil dit graag horen van de wethouder.

Ik heb ook geen antwoord gekregen op ons verzoek om een regelmatige terugkoppeling te krijgen om meer samen te werken met maatschappelijke organisaties, de wettelijke verplichting.

Last but not least. Ik kan het niet genoeg benadrukken, maar ik kan me niet voorstellen dat er wijkcoaches zijn die medisch geschoold zijn. Alleen iemand die medisch geschoold is, mag diagnoses stellen en indiceren op dit soort zware gevallen. Ik wil van de wethouder weten of inderdaad alle wijkcoaches die indiceren ook medisch geschoold zijn.

De heer LOUPATTIJ (VVD): Voorzitter! Ik bereid graag samen met mevrouw Van Doorn hiervoor een politiek beraad voor. Ik denk dat haar vragen te detaillistisch zijn. Ik kan gewoon een antwoord geven op die vraag, want het staat in de wet. Waarschijnlijk voeren we de wet gewoon uit. Misschien kunnen we samen kijken naar een politiek beraad, zodat we hierover het gesprek kunnen voeren.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Wij krijgen het nog druk.

De VOORZITTER: Ik steun het voorstel van de heer Loupattij graag. Mevrouw Van Doorn zegt terecht dat de wethouder niet op deze vragen heeft gereageerd, maar ze liggen ook een beetje buiten de scope van het rekenkamerrapport. Ze zijn zeer belangwekkend, onder andere wat er met het extra geld voor jeugdhulp gedaan is en waar dat besteed is. We hebben een heel volle agenda, dus ik wil het nu hebben over de conclusies die de gezamenlijke rekenkamercommissies hebben getrokken en wat het college daarvan vindt. En overigens wat de raad aan het college meegeeft om daarvan te vinden.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik begrijp en hoor wat u zegt. Ik wil alleen aangeven dat ook de wethouder op zijn stokpaardje ging zitten en zich niet aan het rapport hield. Ik begrijp dat de vragen die wij stellen dat een beetje uitlokken, maar ook dat kan kort en krachtig.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik ben blij met effect van het dwarse gedrag van het college. Ik hoop dat ik daaraan een voorbeeld kan nemen. Mijn dwarse gedrag heeft lang niet altijd het gewenste effect; dus complimenten aan het college, maar vooral ook aan de Rekenkamer, want die heeft een aantal dwarse aanbevelingen gedaan. Als het college daar niet al te dwars op reageert, pakt dit mogelijk goed uit.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Het lijkt ook het college goed om een politiek beraad te houden over de onderliggende vragen, de vraag achter de vraag, met name daar waar het gaat over de organisatie. In beginsel zijn de mensen die hier indiceren daartoe bevoegd. Ik begrijp dat mevrouw Van Doorn dit uitgediept wil hebben. Dat gaan we dan in een politiek beraad organiseren. Dan kunnen we ook met elkaar nagaan hoe het zit met dat één plan, één regisseur in het gezin. Hoe werkt dat in de praktijk uit?

Ik geef nu wel een antwoord geven op de vraag hoe het gaat met de extra middelen voor jeugdzorg. Die zijn heel relatief, die gaan we gebruiken voor jeugdzorg en hebben we heel hard nodig. Uw raad kent de jaren hieraan voorafgaand, waarin we jarenlang, keer op keer, tekortkwamen, onder andere op jeugdzorg. De Wmo is eigenlijk hetzelfde verhaal. Daarvoor is nog geen extra geld gekomen. Die tekorten op jeugdzorg hebben we telkenjare zelf opgevangen. We krijgen volgend jaar ruim € 7 miljoen extra voor jeugdzorg. Die hebben we hard nodig, om de begroting voor jeugdzorg sluitend te krijgen. Dat vermindert de druk op de rest van de begroting, zodat we niet keer op keer, ook volgend jaar, andere begrotingsonderdelen hoeven te kannibaliseren om jeugdzorg te kunnen betalen. Ik hoop dat dit een begin van een antwoord is, ook wat u zou willen horen: het wordt besteed aan jeugdzorg.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik hoop dat ik de wethouder goed begrepen heb. In een van zijn reacties op het begroten en het resultaat van tekorten zegt hij volgens mij dat het mogelijk is dat anderen anders begroten. Het zou ook zo kunnen zijn dat zijn begroting ertoe leidt dat er grotere tekorten lijken te zijn, omdat hij te zuinig begroot. Is dat een optie?

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! De raad, onder andere de heer Hümmels, is de afgelopen jaren betrokken geweest bij het vaststellen van de begroting, los van zijn stemgedrag. Daarin heeft hij met ons kunnen constateren dat wij begroot hebben naar de ruimte voor al die diverse beleidsterreinen, waaronder jeugdzorg. Om nou hier te horen dat ik dat geforceerd laag heb gehouden in de hoop dat dit ergens goed zal komen ... zo heeft het nooit in elkaar gezeten. We hebben altijd getracht een realistische begroting neer te zetten. Bij de realisatie zijn we van tijd tot tijd ingehaald door de werkelijkheid. Dat had te maken met wat er in jeugdzorg is gebeurd, een enorme toevloed van extra vraag die weggezet moest worden.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik wijs u erop dat er in dictumpunt 2 een verschrijving staat. Daar hoort te staan: "het college te verzoeken zo spoedig mogelijk een raadsbrief aan de raad te sturen".

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (33) stemmen is aangenomen.

De heer Hubers was tijdens de stemming niet in de zaal aanwezig.

9. Herontwikkeling Huize Alexandra (R 2106819).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik vind dit een beetje een eigenaardig voorstel. Ik vraag me af hoe dit tot stand is gekomen. Mogelijk heb ik de afgelopen tijd iets gemist. Er staat in het voorstel: het college heeft besloten of is akkoord met de herontwikkeling van dat gebied. Het lijkt erop dat dit betekent dat de rest dat ook maar moet zijn. Het moest een hamerstuk worden, maar als je als raadslid een dubbelprogramma hebt, is

het wat ingewikkeld als je ergens niet kunt zijn omdat je ergens anders wil of moet zijn. Daarom wil ik hier nog even het woord voeren.

Ik heb het idee dat het helemaal niet verstandig is om daar de boel te slopen. Ik denk dat het veel verstandiger is om een andere waarde in te vullen: het huisvesten van mensen die het harder nodig hebben dan wij hier bij elkaar. Zeker gezien de mondiale ontwikkelingen lijkt het mij veel verstandiger om deze voorziening in stand te houden. Dat wil ik hier in ieder geval duidelijk zeggen. Er staat een mooie voorziening die goed te gebruiken is. Het is afhankelijk van wie of wat of hoeveel mensen je erin huisvest, maar het zou zelfs een mooie bijdrage kunnen zijn aan de jeugdhulp, vooral als je jongeren huisvest. Maar dat gaat wat te ver.

Ik ben van mening dat het heel onverstandig is om dit pand te slopen. Er staat wel mooi dat de boekwaarde nul is, dat het een kritisch gebied is om nieuwe ontwikkelingen te realiseren en dat die wijk gevoelig is. Ik ben heel benieuwd naar de zuivere motivatie, of dat er wat anders achter zit.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Begrijp ik de heer Hümmels goed dat hij zegt dat het heel belangrijk is dat dit voorstel niet doorgaat en Huize Alexandra intact blijft, gezien alle problemen die elders in de wereld gaande zijn? Hoe kijkt hij aan tegen de huidige problemen in Nederland, dat er in Nederland heel veel mensen zijn die geen woning hebben? Tellen die dan niet voor hem?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Als mevrouw Pol wil weten hoe ik daar tegenaan kijk, moet ze even gaan zitten, dan zal ik haar uitvoerig te woord staan. Ik denk dat we veel meer woningen moeten bouwen, veel meer goedkope woningen, dat je zelfs een beetje de lucht in moet - niet dat mevrouw Pol moet ontploffen of zo, maar dat het de bedoeling is dat we wat hoger moeten bouwen - zodat we veel meer kunnen bouwen. We moeten dus geen dure keet bouwen, maar goedkope woningen, zodat we meer mensen kunnen huisvesten.

De VOORZITTER: Ik ga iedereen onderbreken. Dit gaat om het beschikbaar stellen van een krediet voor de sloop. Als u een discussie wilt over wat er nog meer kan, of waarom wel of niet, moet u tegen dit voorstel stemmen en dan heropenen we dat gesprek. Anders hebben we over dit raadsvoorstel principiële gedachtewisselingen met elkaar die buitengewoon geldig zijn, maar die eigenlijk buiten de orde van dit voorstel liggen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Dank u wel, maar ik vind het onfatsoenlijk om de vraag niet te beantwoorden, net zoals ik het onfatsoenlijk vind wanneer anderen een vraag niet beantwoorden.

De VOORZITTER: Er treft u geen enkel verwijt, maar ik wijs u, en mevrouw Pol natuurlijk ook, wel even op de omvang van dit agendapunt.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! De achtergrond van dit voorstel is niet anders dan dat dit gebouw in het verleden is aangekocht om gesloopt te worden. In die gedachtelijn hebben we, natuurlijk met de kennis van vandaag, nog even naar het gebouw gekeken en het op zijn waarde getoetst en zijn we tot de slotsom gekomen dat wat er in het verleden aan gedachten daaromtrent leefde, eigenlijk heel juist en correct is. Dit betekent dat het gebied obstakelvrij wordt gemaakt en we naast sloop, waarvoor wij een krediet vragen, ook gaan bekijken hoe we het gebied kunnen herontwikkelen. Dan komt wonen als eerste. Woningen staan al op het lijstje, om velerlei redenen die we hier niet hoeven te wisselen.

De huidige situatie is niet meer dan een noodopvang voor een tijdelijke situatie. Je kunt daarvan zeggen dat het gebouw daarvoor net geschikt is, maar daar is dan ook alles mee gezegd. Het is zeker geen gebouw voor een structurele oplossing van een mondiaal probleem.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 33 stemmen tegen 1 stem.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, PVV, D66, ChristenUnie, PvdA, PVA, SP, GroenLinks, Lijst Çete, Democraten.Nu, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts en Fractie Gelici.

Tegen het raadsvoorstel heeft gestemd het lid van de fractie van Leefbaar Almelo.

10. Najaarsrapportage 2021 (R 2106811).

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! Fijn om hier te mogen staan na anderhalf jaar. U krijgt van mij mijn bijdrage over de najaarsrapportage.

Vorig jaar op 20 oktober 2020 behandelden wij in deze raad de najaarsrapportage 2020. Op dat moment hadden we een nadelig begrotingssaldo van ruim € 6,5 miljoen, een gigantische tegenvaller. De nota die nu voorligt, sluit met een positief begrotingssaldo van € 12 miljoen. Wat een verschil met de uitkomst van vorig jaar.

In het politieke beraad van 5 oktober jl. heb ik reeds aangegeven dat hier sprake is van een verbetering van het resultaat met ruim € 18,5 miljoen. Bovendien is in deze najaarsrapportage slechts sprake van één structurele tegenvaller van € 300.000, terwijl dat bedrag vorig jaar vele malen hoger was. Dankzij enkele incidentele meevallers, zoals extra dividend Cogas en de BUIG-uitkering, is dit resultaat tot stand gekomen.

Ik mag aannemen dat de meevaller van de BUIG-uitkering te maken heeft gehad met een menselijk rekenfoutje bij het ministerie van SZW. Ik heb dit niet kunnen herleiden uit de toelichting bij de rapportage. We zijn ontzettend content dat we nu in staat zijn om gelden te reserveren voor enkele knelpunten binnen de financiële huishouding van onze gemeente; een ongekende weelde.

De CDA-fractie vindt het een heel verstandige keuze en strategie van dit college om van het totale bedrag van € 12 miljoen ruim € 11,8 miljoen te reserveren voor onder andere de storting van € 6,84 miljoen in de negatieve algemene reserve van het Grondbedrijf. Bovendien mogen we hopelijk in de resterende maanden vanaf augustus 2021 nog enkele meevallers verwachten, zoals de compensatie inkomstenderving corona 2020 à € 700.000 en een mogelijke afboeking van een voorzieningenverlies van de grondexploitatie RBT. We geven het college in overweging om deze mogelijke meevallers te gebruiken voor de afboeking van de nog steeds negatieve algemene reserve Grondbedrijf. We moeten een keer een eind maken aan deze negatieve reserve. Er staat immers na de toevoeging van de € 6,84 miljoen nog een negatief bedrag van € 8,76 miljoen open, dat een keer afgerekend moet worden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Stel dat het college het voorstel van de heer Trienen niet aanneemt, gaat hij dan tegen de najaarsrapportage stemmen? Ik ben onderhand gewend dat de heer Trienen bij dit soort rapportages met enorme betogen komt, maar uiteindelijk toch voor stemt. Hij zegt: of er wordt extra afgeboekt bij het Grondbedrijf, of ik ga tegen stemmen. Dat moet hij nu zeggen. Want al die betogen en samenvattingen ben ik onderhand wel gewend. Dus gaat hij tegen stemmen als het college zijn voorstel niet aanneemt?

De heer TRIENEN (CDA): Dat is een heldere vraag, ik ben dat van de heer Çete gewend in deze toonzetting. Ik zeg hier alleen maar: om in dit overweging te nemen als we aan het eind van het jaar enkele grote incidentele positieve meevallers hebben, dus om er dan aan te denken die te gebruiken voor de afboeking van de negatieve reserve algemeen Grondbedrijf. Ik heb hier niet gezegd: dat moet u nu gaan doen. Ik heb dit in overweging gegeven, meer niet.

Bovendien wordt in deze rapportage aangekondigd een bedrag van € 4 miljoen te reserveren in een nieuw in te stellen bestemmingsreserve sociaal domein. De gedachtegang van deze reservering is om toekomstige incidentele tekorten in het sociaal domein te kunnen opvangen. In het raadsvoorstel staat onder dictumpunt 4 de term "bestemmingsreserve sociaal domein", terwijl in de nota op blz. 3 gesproken wordt over een "fonds sociaal domein". Ik ga ervan uit dat de term "fonds" per abuis is vermeld. Gaarne horen we van de wethouder financiën of hier werkelijk sprake is van een speciale bestemmingsreserve sociaal domein die uitsluitend ingezet zal worden voor incidentele tekorten binnen eerdergenoemd domein.

Wij steunen de toevoeging van € 500.000 aan de egalisatiereserve afval. Wij zijn heel benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar de afvalscheiding, en in het bijzonder naar de nascheiding van plastic afval, dat binnen enkele weken aan ons wordt gepresenteerd.

We zijn ook benieuwd naar de uitkomsten van de septembercirculaire. We realiseren ons dat deze circulaire losstaat van de najaarsrapportage en de begroting 2022, maar wij zouden het bijzonder op prijs stellen als de wethouder financiën ons nu al in hoofdlijnen de contouren

en gevolgen van deze circulaire voor onze gemeenten kan aangeven.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik ben soms hogelijk verbaasd, met name bij zulke documenten. Als het al te veel over geld gaat, snap ik er soms wat minder van dan de heer Trienen. Het valt mij op dat de heer Trienen nogal afwijkt van wat hij bijna altijd beweert, dat geld wat over is naar de algemene middelen moet en dat we vandaaruit moeten kijken wat er met het geld gebeurt. Van mij mag hij zo dwars zijn als hij wil; dat kan ik wel waarderen. Dus complimenten aan de heer Trienen. Maar ik heb nog veel meer gekke dingen.

De heer TRIENEN (CDA): Ik wijk niet af van mijn principes. Wat stel ik voor, of wat gebeurt hier? Hier wordt een incidentele meevaller gebruikt om de negatieve positie Grondbedrijf, die er al jaren is en feitelijk onwenselijk is, rechtstreeks vanuit het resultaat tot en met augustus ...

De VOORZITTER: Mijnheer Trienen, ik waardeer uw deskundigheid op dit vlak, maar daar zijn interrupties niet voor. U laat zich uit de tent lokken door een opmerking van de heer Hümmels, maar u moet hem interrumperen. Wat u doet, is zijn vragen beantwoorden. Daar hebt u een tweede termijn voor. Ik wil het strak houden. We gaan een nieuw seizoen in en we moeten ons echt aan de regels houden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! De heer Trienen heeft net al een aantal zaken genoemd waar geld voor gereserveerd zou worden. Ik ben heel benieuwd, met name door de verschillende benamingen – alhoewel de wethouder hierover in het beraad al het een en ander heeft gezegd – of al dit geld geoormerkt is voor dat waar het in gestopt wordt, want dan heb ik nog wel wat meer bezwaren dan wanneer dat niet het geval is. De wethouder heeft daar deels op gereageerd, maar dat was me niet helemaal duidelijk. Als iets een bestemmingsreserve is, zegt het woord het duidelijk: dan is dat geld geoormerkt. Maar zijn reactie was wat vager dan hoe ik het nu zeg. Daar ben ik benieuwd naar.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil iets verder teruggaan dan de heer Trienen. Hij ging terug naar de najaarsrapportage. Zolang ik in de raad zit, gaat het hier over taakstellingen, taakstellingen uit het verleden die nog niet zijn ingevuld, nieuwe taakstellingen, bezuinigingen. Bij de perspectiefnota heb ik al gezegd: de basis is weer op orde, we proeven en heel andere sfeer. Nu, bij deze najaarsrapportage, zien we eigenlijk dat het geld tegen de plinten op klotst: € 12 miljoen is over ten opzichte van wat er beoogd was. Dus krijgen we opeens heel andere vragen: wat gaan we doen met al dat geld? De heer Hümmels zegt terecht dat die bij de algemene middelen horen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Zou het ook kunnen zijn dat het geld tegen de plinten op lijkt te klotsten omdat we nogal wat hebben bezuinigd op allerlei terreinen?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Alle bezuinigingen hebben we bewust gedaan. We zien dat de basis weer op orde is. We hebben wat meevallers, want we hebben blijkbaar opeens de wind mee. Het punt dat ik aankaart, is dat we ineens heel andere discussies hebben. Het gaat er niet meer om waar we de bezuinigingen vandaan halen, maar wat we met al dat geld doen.

We hebben inderdaad gezegd dat alle meevallers naar de algemene middelen moeten. Ik kan me in dit geval ook voorstellen dat het college zegt: we komen met plannen. Ik zou van de wethouder willen weten waar we staan met onze ratio weerstandsvermogen. Daarvan heeft de raad gezegd dat die op 1.2 moet zitten. Dat was onze doelstelling. Ik schat in zo dat we er onderhand boven zitten.

Ik zal over twee dingen voor die bestemmingen wat zeggen, eigenlijk dezelfde als de heer Trienen heeft aangekaart. Er is een negatieve reserve van het Grondbedrijf. Wat er feitelijk gebeurt, is dat we een deel van het geld gebruiken om een vlekje uit het verleden weg te poetsen. Dat wordt voor de helft gedaan, want er blijft nog een vlekje zitten. Maar dat vlekje valt niet meer op, omdat we een positieve algemene reserve hebben. Ik ben het met de heer Trienen eens dat we dat vlekje zo snel mogelijk helemaal moeten wegpoetsen. Ik hoor graag

wat de wethouder hiervan vindt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De heer Teeuw heeft het over een vlekje wegpoetsen. Hij zegt ook dat het geld tegen de plinten klotst. Ik kan heel veel vlekjes uit het verleden bedenken, zoals bezuinigingen op cultuur; ik noem de bibliotheek, het museum. Is het mogelijk dat we bezuinigingen uit het verleden terugdraaien? Of komt dat niet voor in de plannen van de heer Teeuw?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Natuurlijk zijn er meer vlekjes te bedenken, maar hier gaat het over een negatieve reserve van min € 8,76 miljoen, waar we toch een keer afscheid van moeten nemen. Ik ben niet voor het alles terugdraaien wat we ooit besloten hebben. Ik zou zeggen: laten we vooruitkijken. Ik heb ideeën over de bibliotheek, maar dat is iets anders dan het terugdraaien van de bezuinigingen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik heb niet gezegd dat we alle bezuinigingen moeten terugdraaien, maar er zijn er een paar te noemen waar vanuit de bevolking en de organisaties veel weerstand tegen was. We kunnen daar best over nadenken: dat was eigenlijk niet zo'n goed besluit, laten we dat terugdraaien, of deels terugdraaien.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ga ervan uit dat wij alle besluiten bij ons volle verstand hebben genomen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Hoe denkt de heer Teeuw zelf de vlek bij het Grondbedrijf op te lossen? Hij kijkt wel naar het college, maar hoe zou hij zo'n voorstel inrichten?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik weet niet of ik die vraag begrijp.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): We hebben een negatief eigen vermogen bij het Grondbedrijf en er is nog een negatief zwart vlekje. Dat saldo moeten we wegpoetsen. Hoe wil de heer Teeuw dat gaan doen?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Aan de ene kant hebben we een positieve algemene reserve. Aan de andere kant hebben we een negatieve reserve bij het Grondbedrijf, maar het saldo is positief. Dat wordt meegenomen in ons weerstandsvermogen, en daardoor valt het niet op dat er een negatieve post in zit, maar die zit er natuurlijk wel. We willen het risico voorkomen dat we denken dat we een heel grote algemene reserve hebben en feest kunnen vieren, terwijl er ondertussen nog min € 8,76 miljoen staat.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Begrijp ik goed dat de heer Teeuw voorstelt om de keus te maken ...

De heer TEEUW (ChristenUnie): Salderen, ja

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): ... en uit de algemene reserve het saldo glad te strijken, het negatief weg te poetsen met de centjes uit de algemene reserve?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dat zou kunnen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Bent u voornemens om daarvoor bij de begroting een voorstel te maken?

De heer TEEUW (ChristenUnie): De begroting hebben we nu niet op tafel liggen.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik hoor de heer Gerritsen pogingen doen, ik hoor de heer Buitenweg pogingen doen die voorspelbaar waren. Ik heb een vraag aan de heer Teeuw. Volgens mij zijn de besluiten, zoals hij dat zelf zegt, bij het volle bewustzijn genomen. Dat de

huidige periode een wat ander beeld laat zien is hartstikke mooi. We kunnen dus versneld toewerken naar financieel herstel. Is de heer Teeuw het met ons een dat de eerder genomen besluiten geldig zijn, de taakstellingen die zijn opgelegd geldig zijn, dat het blijven snijden in kosten een geldig vertrekpunt is en dat het uitkomen met de rijksbijdragen, onder andere op het sociaal domein, bepalend is? Zitten we op dezelfde lijn?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Om met de woorden van de heer Pauwels en zijn fractie te spreken: doen wat nodig is. Daar ben ik het mee eens.

De heer PAUWELS (VVD): Fijn te horen dat we nog steeds dezelfde uitgangspunten hebben en dat we elkaar ...

De heer TEEUW (ChristenUnie): U kent me als een zuinig iemand.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De heer Teeuw schetst het beeld dat het geld hier tegen de plinten klotst of zelfs eroverheen. Maar als ik het goed begrepen heb, is het positieve resultaat gebaseerd op incidentele meevallers. De discussie die hieraan voorafging, was van structurele aard. Ik vind het mooi dat de heer Teeuw zo'n heel positief beeld schetst, maar het is als water dat tussen je vingers zit: het glipt zo weer weg. Als je dan probeert met incidenteel geld een structurele verbetering te krijgen, zoals de heer Trienen voorstelt, maar ook de ChristenUnie-fractie, is dat een goede move. Maar deelt de heer Teeuw met mij dat het hier gaat om incidentele meevallers die wij willen gebruiken om een structureel resultaat te verbeteren?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik kan mevrouw Ten Seldam natuurlijk geen ongelijk geven. We hebben heel veel incidentele meevallers. Er staat op blz. 33 nog een winstwaarschuwing dat we in de jaarverantwoording naar verwachting nog enkele miljoenen verbetering kunnen verwachten in verband met de grondexploitatie Bedrijventerrein Twente Noord. Haar eigen fractie heeft bij monde van de heer Trienen al aangekaart dat er na 2025 allerlei tekorten ontstaan die structureel van aard lijken te zijn. Dus het klopt, we moeten altijd goed blijven opletten.

Behalve over de reserve Grondbedrijf wilde ik nog iets zeggen over de € 4 miljoen fonds sociaal domein. Terecht wordt gezegd dat in onze verordening geen fonds bestaat. We kennen alleen voorzieningen en reserves. In het raadsbesluit staat: bestemmingsreserve. Ik begrijp het zo: deze reserve wordt bedoeld voor de tekorten in het sociaal domein. De vraag is wat tekorten zijn. Dat is dezelfde discussie die we net bij het jeugdfonds hadden tussen de wethouder en mevrouw Van Doorn. Die tekorten hebben te maken met uitkomen met het Gemeentefonds. Als je niet uitkomt met het Gemeentefonds, heb je een tekort, een tekort ten opzichte van de begroting. Die begroting is gebaseerd op het Gemeentefonds. Ik heb de indruk dat de wethouder bedoelt dat hij voorziet dat hij niet genoeg heeft aan het Gemeentefonds en daarom alvast een buffertje aanlegt. Dan is dit eigenlijk geen reserve, maar kunnen we beter spreken van een voorziening tekort Gemeentefonds. En als we dit dan toch een reserve willen noemen, zou ik willen spreken van een egalisatiereserve om de schommelingen in het Gemeentefonds op te vangen. Maar goed, ik leg dit de wethouder voor. Misschien heeft de heer Trienen ook nog een idee.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! De heer Teeuw spreekt over een fonds en een egalisatiereserve. Een egalisatiereserve, en in feite een bestemmingsreserve, is juist bedoeld om de schommelingen in incidentele tekorten op te kunnen vangen, niet om structurele tekorten op te lossen. Dat is eigenlijk de bedoeling van een bestemmingsreserve en zo hoort die ook te zijn.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik geloof de heer Trienen direct als hij zegt dat een bestemmingsreserve is bedoeld om schommelingen op te vangen, en alleen schommelingen op te vangen. De reden waarom ik dit noem – dat weet de wethouder ook wel, daar kent hij mij in – is dat we recent nog Regio Twente hebben aangesproken op de potjescultuur. Waar je met één vinger naar de ander wijst, wijs je met vier vingers naar jezelf. Ik denk dat we te allen tijde

moeten voorkomen dat we hier een potjescultuur krijgen. Daarom denk ik dat het heel helder moet zijn waar we deze bestemmingen voor gebruiken en hoe we over deze bestemmingen rapporteren.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! We hebben enkele vragen en opmerkingen over deze najaarsrapportage. De Belastingdienst concludeert dat Almelo niet voldoet aan de voorwaarden voor vrijstelling van reiskostenvergoeding over het jaar 2020. Almelo heeft bezwaar aangetekend tegen de uitleg van de fiscus. Is er inmiddels al iets bekend?

In 2020 heeft Cogas haar 50% belang in Cogas Kabel Infra B.V. verkocht. Vanuit dit fonds krijgen de Almelose aandeelhouders tot en met 2025 het huidige aanvullend dividend van € 1,1 miljoen uitgekeerd. Heeft dit financiële gevolgen voor de koopkracht van de gasgebruikers in Almelo?

De vraag naar bedrijvenkavels is in Almelo nog steeds groot en overschrijdt zelfs het beschikbare aanbod. Dat is een prima ontwikkeling voor de lokale economie, waar steeds meer Almeloërs profijt van gaan hebben. Het is bovendien verheugend dat Almelo inmiddels tot de top-10 van de mkb-vriendelijke steden in Nederland behoort.

Almelo is aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem, waar Almeloërs informatie over criminaliteit en misdaad kunnen doorgeven. De uitkomsten op de site waarstaatjegemeente.nl zijn schrikbarend. Verboden wapenbezit in Almelo is 4,92%. In heel Nederland is dat 3,79%. Het aantal overvallen was in het tweede kwartaal 2021 in Almelo 0,55%, in heel Nederland 0,03%, dus negentien keer zoveel als landelijk. De samenleving is de laatste anderhalf jaar regelmatig opgeschrikt door een toename van steekincidenten bij jongeren. Vaak realiseren jongeren zich onvoldoende welke risico's zij voor zichzelf en hun omgeving opleveren door het dragen en het gebruik van wapens. Het merendeel van de jongeren, blijkt uit onderzoek, zou een wapen bij zich hebben voor het geval er iets gebeurt.

De VOORZITTER: Mijnheer De Olde, dit zijn algemene beschouwingen. We hebben het hier over de najaarsrapportage als begrotingswijziging. Daarin zit natuurlijk een deel beleidsverantwoording, maar ik verzoek u uw best te doen niet te zeer op het detailniveau te zakken, want dan gaan we het over de breedte van het gemeentelijke beleid hebben, terwijl dit eigenlijk bij de begroting of bij de jaarrekening aan de orde zou kunnen zijn. Ik wil het u niet helemaal ontzeggen ...

De heer DE OLDE (PVA): Nee, maar ...

De VOORZITTER: Achter deze cijfers zit beleid, maar laten we voorkomen dat we nu een algemene beschouwing houden over de breedte van het gemeentelijk beleid.

De heer DE OLDE (PVA): Dit is het onderdeel veiligheid.

De VOORZITTER: Dat begrijp ik.

De heer DE OLDE (PVA): Moet ik verdergaan?

Vandaar dat ruim 300 Nederlandse gemeenten zich hebben opgegeven om mee te doen met de landelijke wapeninzamelingsactie, die tijdens de Week van de Veiligheid van 11 tot en met 17 oktober is georganiseerd. Wij vragen ons af waarom Almelo hier niet aan meedoet. Niemand zou zonder vergunning een steekwapen of ander wapen moeten bezitten.

De VOORZITTER: Ik ga u nogmaals onderbreken.

De heer DE OLDE (PVA): Ik ben bijna klaar.

De VOORZITTER: Ook bij wat u zegt moet u zich tot de orde beperken. U stelt wezenlijke vragen die ik in mijn rol als portefeuillehouder natuurlijk kan beantwoorden, maar die hier niet aan de orde zijn. U kunt uw betoog vervolgen, maar ik kan u niet garanderen dat u op die breedte ook een antwoord zult krijgen van de zijde van het college.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Dan ga ik ze allemaal schriftelijke stellen.

De VOORZITTER: Desgewenst, we hebben ook een informele omgang met elkaar. U bent te allen tijde welkom bij mij als portefeuillehouder om dat voor te bereiden. Dan kun u goed beslagen ten ijs altijd uw vragen stellen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Wij zijn zeer tevreden over de najaarsrapportage 2021. Almelo heeft duidelijk de opgaande lijn te pakken. De vele maatregelen uit het verleden beginnen hun vruchten af te werpen. We staan er financieel goed voor. Het is daarom goed, dat er 0,5 miljoen wordt gereserveerd voor nieuwe initiatieven binnen kunst en cultuur en dat de egalisatievoorziening afval wordt versterkt met 0,5 miljoen euro. Wij zijn dan ook benieuwd naar de laatste ontwikkelingen bij de afvalinzameling.
Er wordt ook € 4 miljoen gestort in een fonds sociaal domein, waarmee eventuele tegenvallers kunnen worden opgevangen. Hopelijk brengt dit wat rust in het sociaal domein. We gaan ervan uit dat het bedrag vrijvalt in de algemene reserve, als mocht blijken dat het niet nodig is en het bedrag veel te hoog is, een en ander zoals door de wethouder is aangegeven in het politiek beraad.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Kampman en zijn collega's herhalen continu dat als er van het bedrag van € 4 miljoen iets overblijft, dit naar de algemene middelen gaat. Ik ga ervan uit dat de wethouder dit niet kan overboeken naar zijn eigen rekening, dus dit is een vanzelfsprekendheid.
Stel dat die € 4 miljoen niet genoeg is, wat dan? De heer Kampman is blij dat er een beetje rust komt in het sociaal domein, omdat de verkiezingen er aankomen. God zij dank heeft de heer Kampman na 3,5 jaar hart voor het sociaal domein. Wat als die € 4 miljoen dan niet genoeg zijn?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Ten eerste heeft de wethouder in het politiek beraad aangegeven – ik weet niet of de heer Çete daarbij was – dat het bedrag gewoon in het fonds blijft zitten en dat er een voorstel komt naar de raad op basis waarvan het kan worden overgeboekt naar de algemene reserve. Ten tweede: als we opnieuw geld tekortkomen op jeugdzorg en Wmo, gaat er gewoon weer een briefje naar Den Haag dat er meer geld moet komen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Daarmee beweert de heer Kampman dat elk briefje van hem of van ons naar Den Haag direct centen oplevert.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dat heb ik niet gezegd, maar wij gaan het wel doen.
We hebben wat puntjes waarop we graag een reactie van de wethouder krijgen. Bij de rechtstreekse storting van de extra dividenduitkering van Cogas in de reserve van het Grondbedrijf zetten wij vraagtekens. Dit hebben we ook al gezegd in het politiek beraad. Had dit niet anders gemoeten, gezien de besluiten die de raad heeft genomen over financiële meevallers en de algemene reserve? De wethouder gaf in het politiek beraad aan dat dit een afspraak is die met de provincie is gemaakt. Had de wethouder dit niet eerst moeten voorleggen aan de raad, aangezien deze afspraak afwijkt van een besluit van de raad? In hoeverre zijn we verplicht een dergelijke afspraak na te komen, aangezien wij niet meer onder preventief toezicht vallen?
Wij hebben ook een vraag over het extra bedrag van € 10 miljoen dat in Cogas blijft voor investeringen in het kader van de energietransitie. De wethouder gaf namelijk in het politiek beraad aan dat is afgesproken dat dit bedrag zou worden ingezet voor zaken binnen het verzorgingsgebied van de aandeelhouders. Hoe gaat het college dit controleren en wat heeft het college afgesproken met Cogas over de verantwoording van dit bedrag?
Er staat op blz. 12 een tekort van € 250.000 bij de overhead genoemd, evenals het niet kunnen invullen van een vacatureruimte voor investeringen en groot onderhoud in de stad. Dit kunt u allemaal vinden in de technische beantwoording. Wij zien in die technische beantwoording dat het gaat om een tekort op projectleiding en werkvoorbereiding. Hoe kan er

zo'n groot tekort ontstaan op werkvoorbereiding en projectleiding? Of worden er toch nog in strijd met eerdere afspraken en besluiten werkzaamheden uitgevoerd voor andere gemeenten en hebben we het over het Ingenieursbureau? Wat was ook alweer de afspraak over het Ingenieursbureau? Was dat niet inkrimping tot alleen werkzaamheden verrichten voor Almelo?

Ik heb ook een vraag over de definitieve vaststelling van de subsidies. Er staan enorme subsidiebedragen open die diverse instellingen nog moeten verantwoorden. Verwacht het college deze verantwoording nog voor het eind van het jaar, of zijn er instellingen die uitstel hebben aangevraagd? Zo nee, gaat het college deze instellingen dan nog attenderen op hun verantwoordingsverplichting?

Als laatste een opmerking over het totaaloverzicht van de investeringskredieten. Dank voor het erratum. De volgende keer beter opletten s.v.p.

De heer PAUWELS (VVD): De enige vraag die ik heb, ziet op het fonds voor het sociaal domein, die € 4 miljoen. De heer Çete heeft op dit punt geïnterrumpeerd. De heer Kampman zegt dat als dit geld op blijkt te zijn en er meer geld nodig is, er een briefje naar Den Haag gaat met een verzoek om extra middelen. Er is eerder een motie daarover van zijn fractie aangenomen. Het standpunt van de VVD-fractie is: geen uitdijende begroting. Maar oké, die motie hebben we destijds gesteund. Volgt de heer Kampman nog steeds de lijn dat we uit dienen te komen met de rijksbijdrage die we hebben, onder andere voor dat sociaal domein? Daar zitten nog steeds hetzelfde in?

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Jazeker.

De heer PAUWELS (VVD): Precies, dat was dan de reactie op de heer Çete.

Voorzitter! Alles is al gezegd. "Het geld klotst tegen de plinten". Een mooie uitspraak van de heer Teeuw. Ik hoorde de heer Trienen spreken van weelde en nog meer van dat soort opmerkingen. We hebben het al een keer eerder gezegd in onze bijdrage bij de begroting: na vele jaren van zuur volgt het zoet. Ik herinner me nog wat interrupties van de heer Çete op dit punt. Maar ik ben heel blij te zien dat deze najaarsrapportage ons dat beeld toont. We hebben er in de VVD-fractie altijd in geloofd, en ook dit college. Het mooie is dat we hier over twee drie weken weer bij elkaar zijn en de begroting gaan behandelen. Wat is het geval? Die begroting laat hetzelfde beeld zien. Zelfs voor de komende jaren, want deze stad staat er op dit moment heel anders bij.

Ik ga hier gaan algemene beschouwingen houden. De enige vraag die ik heb, heb ik al eerder gesteld, dus die zal niet als een verrassing komen. Dit keer stel ik haar aan het college, aan de wethouder van financiën. We zijn heel blij met het fonds voor het sociaal domein. De heer Trienen komt met een voorstel om daarvoor een ander woord te gebruiken: bestemmingsreserve of iets wat daarop lijkt. Maar in ieder geval, we zijn heel blij met die €4 miljoen die gereserveerd wordt voor het sociaal domein om in de toekomst rust te betrachten – de heer Kampman zei dit al – om incidentele tekorten op te kunnen vangen. Dat noem ik weelde voor de stad. Ik denk dat we daarop raadsbreed trots kunnen zijn. Ik hoor al interrupties op dit punt.

Maar dat neemt de vraag niet weg: wat nou als blijkt dat er meer geld nodig is voor het sociaal domein, voor cultuur, de bibliotheek en allerlei bezuinigingen? De bezuinigingen zijn goed geweest, want die zorgden er onder andere voor dat we dit beeld kunnen laten zien; ze hebben een beetje bijgedragen aan dit beeld. De concrete vraag aan de wethouder is: blijven we de uitgangspunten overeind houden? Blijven we snijden in de kosten die we zien? Blijven we de taakstellingen waarover we bij vol bewustzijn hebben besloten, uitvoeren en blijft het doel om uit te komen met de rijksbijdragen, met name voor het sociaal domein?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Zou het ook zo kunnen zijn dat we, als we geen eigenaardige plannen bedenken die kapitalen kosten, nog veel meer voor de Almeloërs kunnen betekenen? Ik zal één plan noemen: het kost kapitalen om het Kanaal Almelo-Nordhorn bevaarbaar te maken. Wat vindt de heer Pauwels ervan om te proberen dat geld te benutten om inderdaad, zoals hij zegt, te zorgen dat het de Almeloër daadwerkelijk ten goede komt, met name de Almeloër die het zo nodig heeft?

De heer PAUWELS (VVD): Het zit alleen al in de zin: het kost kapitalen. Ik snap heel goed wat de heer Hümmels bedoelt. Ik probeer echt wel de verbinding met hem te zoeken. Wij zijn van mening dat we daarmee voor de stad een groot doel dienen. Daarmee geven we de stad wat ze nodig heeft na twaalf, dertien jaar van misschien forse bezuinigingen. Dat is een.

Ten tweede zegt hij: het kost kapitalen. De investering die dit vergt op een termijn van veertig jaar – ik heb dit eerder genoemd – is een investering voor de stad waarvoor we lange afschrijvingstermijnen hanteren. Infrastructurele werken, noemen we dat in overheidsland. Daar zit dus een jaarlijkse last op die we uitspreiden over vele jaren. Het mooie is dat die jaarlijkse last wordt opgebracht door horeca en toerisme, door mensen die geld komen besteden in deze stad. Die mensen komen hiernaartoe en daar komt werkgelegenheid uit voort. Die werkgelegenheid hebben we nodig om bijvoorbeeld de kaartenbakken van de heer Maathuis te helpen legen. Die werkgelegenheid hebben we nodig om de bedrijvigheid te bedienen, zodat de bedrijven blijven komen. Zo bouwt die cirkel op. Dat is mijn verhaal richting de heer Hümmels. Ik probeer daarmee de verbinding te leggen, om iets te doen voor de mensen in onze stad.

De VOORZITTER: Is het niet raadzaam om dit gesprek bij de begroting voor het dienstjaar 2022 voort te zetten? De effecten van waar u het nu over hebt, zien niet op de najaarsrapportage, maar op de begroting.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Bedankt voor de bijdragen vanuit de gemeenteraad. Goed om te horen dat u allemaal blij bent met de resultaten die de najaarsnota laat zien. Of het tegen de plinten klotsen is, betwijfel ik. De resultaten hebben meer het karakter van een tijdelijke springvloed en daarna volgt altijd weer eb. We moeten zien hoe dat in de toekomst uitwerkt. We hebben immers veel incidentele baten zichtbaar gemaakt. De discussie gaat over de vraag wat we daar uiteindelijk mee doen. Enerzijds moeten we voorkomen dat er potjes komen, anderzijds moeten we deze baten besteden en inzichtelijk maken in reserveringen, zodat we er gerichter over kunnen nadenken wat we met deze middelen kunnen doen. Dat is het voorstel van het college. Later wordt het zeer concreet als het gaat om het bedrag dat we beschikbaar stellen voor cultuur. Daar moet een uitwerkingsprogramma voor komen. Daar komt de raad nog over te spreken en daar krijgt hij nog besluitvorming over. Voor de egalisatievoorziening afval is het ook duidelijk. Het is zeker een belang om de kosten niet te veel met pieken en dalen te laten lopen. Het is prima als we dat over de termijnen kunnen uitvlakken.

Dan het fonds, dan wel bestemmingsreserve sociaal domein. Laten we afspreken dat we het vanaf heden over bestemmingsreserve hebben, conform het dictum van het ontwerpbesluit. Tegen degenen die dat ter discussie stellen zeg ik: ja, we besluiten dat nu. Ook die bestemmingsreserve dient een doel. Nemen we daarmee afstand van de afspraak uit het verleden dat alle incidentele baten ten goede zouden komen aan de algemene middelen? In de basis wel, maar het is aan de raad om straks over zijn resultaten te beschikken en er ja of nee tegen te zeggen. Tot op dit moment van de discussie is dit een voorstel van het college. Dat heeft er alles mee te maken dat we de afgelopen jaren inderdaad in het sociaal domein de nodige pieken en dalen hebben gezien, zowel aan begrotingszijde, maar vooral aan resultaatzijde. We maken zichtbaar dat we die verantwoordelijkheid en druk zeker voelen, en dat we voor incidentele tekorten – dat moeten het zijn – een bestemmingsreserve instellen die die schommelingen kan opvangen. Het is dus geen egalisatiereserve, want dat begrip kent het BBV niet. Het is een bestemmingsreserve en alleen maar bedoeld om de schommelingen in resultaten op te vangen en niet om er andere dingen mee te doen.

Het resultaat aan de algemene middelen toevoegen is mogelijk, als daar op enig moment vanuit de raad behoefte toe bestaat. Daarover wordt dan een debat gevoerd. Er kan een politiek beraad aan worden gewijd en op termijn kunnen we, in lijn met de suggestie van de heer Kampman, besluiten dat die bestemmingsreserve niet meer nodig is en dat we die een andere naam willen geven. Dan noemen we het: algemene reserve. Daarvoor is een raadsbesluit nodig, want de raad gaat over het instellen van reserves en voorzieningen en het opheffen ervan. Dat zou kunnen bij de eens in de vier jaar langskomende Nota reserves en voorzieningen, waarin ze allemaal de revue passeren en allemaal op de actualiteit gewaardeerd worden. Dat kan een heel goed moment zijn om te constateren dat de werking die we hadden

voorzien er niet is en we daarom die middelen anders gaan inzetten. Maar dat is allemaal als-dan.

Belangrijk is het voorstel om de middelen uit het extra dividend Cogas te storten in de algemene reserve van het Grondbedrijf. In algemene zin geldt dat ook de algemene reserve van het Grondbedrijf behoort tot wat we noemen: de algemene middelen. We hebben een algemene reserve die fors positief is en we hebben een negatieve reserve in het Grondbedrijf. Die tezamen vormen de algemene middelen. Het maakt dus niet zo gek veel uit waarin we het resultaat storten, want het gaat uiteindelijk om het saldo onderaan de streep. Kortom, we kunnen het in de algemene reserve storten, die wordt dan zes komma zoveel miljoen hoger. Maar dat betekent ook dat het negatieve vermogen in het Grondbedrijf een x-bedrag lager blijft. Per saldo, onder aan de streep, verandert er dus niets.

Wij stellen dit aan uw raad voor, ook vanuit de gedachte dat op enig moment dat soort negatieve posten moet worden weggewerkt. De provincie kan er een opmerking over maken en zeggen: wordt het niet een keer tijd dat u binnen uw totale reservepositie gaat herschikken en zo'n negatieve post wegpoetst? Het kan ook een accountant zijn die er opmerkingen over maakt. Hoe lang wilt u dat tekort nog laten staan, terwijl u voldoende middelen in de algemene reserve hebt en uw weerstandsvermogen meer dan de gewenste 1.2 is? Dat zit misschien wel rond de 2.0 of nog hoger. Wordt het geen tijd dat u daar wat aan gaat doen? Dat indachtig doen we de raad dit voorstel en het is aan de raad om er ja of nee tegen te zeggen.

Over de € 10 miljoen van Cogas die is achtergebleven na de verkoop van CKI zijn afspraken gemaakt met de directie en raad van toezicht, namelijk dat daar een investeringsprogramma tegenaan moet worden gezet. Dat investeringsprogramma kan alleen maar zijn beslag krijgen in de inliggende gemeenten van Cogas; in dat gebied kan worden geïnvesteerd. Hoe gaan we dat controleren? De investeringsvoorstellen moeten van de directie komen. Die worden beoordeeld en vastgesteld in de algemene vergadering van aandeelhouders. Dat is de waarborg om te voorkomen dat er met de gelden zaken gebeuren die we niet hebben afgesproken. Daar zit primair de controle.

Het bedrag van € 250.000 op blz. 12 gaat over het niet kunnen vinden van een dekking voor de overheadkosten. Zo is de systematiek. Er worden uren besteed en op de prijs van die uren wordt een overheadpercentage gelegd. Als we die uren niet kunnen maken omdat er alleen maar vacatures zijn en we die uren niet kunnen wegzetten in projecten, dan blijft die overhead over. Dat is wat hier staat. Dit is wat anders dan wat de heer Kampman suggereert, namelijk dat door het gebrek aan capaciteit, het niet kunnen vinden van mensen, de mensen binnen ons Ingenieursbureau die we nog wel hebben zouden werken aan het voorbereiden van projecten voor andere gemeenten. Zelfs adviesbureaus kunnen nauwelijks meer mensen leveren, zo gespannen is die arbeidsmarkt. Dat onze mensen voor andere gemeenten werken, hebben we afgesneden. Dat willen we niet. Dus die mensen worden op eigen projecten ingezet. Het gaat hier om een dekkingsprobleem.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): De wethouder maakt er een heel ingewikkeld verhaal van, maar het komt erop neer dat we medewerkers aan het werk hebben terwijl we de kosten daarvan niet op een project kunnen wegschrijven, omdat ze niet werken aan een project. Dat zijn dan die extra kosten. Moet ik het zo zien?

De heer LANGIUS (wethouder): Ja. Maar de heer Kampman gaat ervan uit dat er medewerkers zijn. Ik zeg dat er vacatures zijn. Die medewerkers zijn er op onderdelen al niet eens meer, laat staan dat ze in staat zijn om die uren te schrijven, waar we dan een overheadpercentage op kunnen loslaten. Zo werkt het.

Voorzitter! Het is nog steeds het voornemen van het college – mits alle informatie binnen is, maar we hebben nog geen uitstelverzoeken gekregen – om de subsidies 2020 in 2021, op het laatst in december, definitief vast te stellen. Net zoals het de bedoeling is om voor de jaarwisseling de beschikking voor 2022 de deur uit te doen.

De heer De Olde vraagt naar de Belastingdienst op blz. 11. Is er al iets bekend op ons bezwaarschrift? Ik heb zojuist gehoord dat dit nog niet bekend is. De € 25 miljoen bij Cogas uit de verkoop van CKI is gereserveerd voor dividenduitkeringen de komende vijf jaar en raken de koopkracht van Almelose burgers niet, want dat is geen kostenverhogend element die doorberekend wordt aan gebruikers. Voor de andere opmerkingen van de heer De Olde laat ik

het bij de discussie die de voorzitter daaromtrent al heeft gevoerd.

De heer Trienen heeft gevraagd of er in de BUIG een menselijk foutje zit. Dat klopt. Dat kan ook op ministeries nog steeds voorkomen. Het belangrijkste is dat dit geconstateerd is, maar men niet tot terugvordering is overgegaan. Dat is ons heel welkom. De heer Trienen heeft gevraagd of er nog meer aan komt en vraagt in dit verband naar de septembercirculaire. Het is de bedoeling van het college om uw raad daarover eind deze week of begin volgende week een brief te sturen. Ik kan melden dat het netto-effect van de septembercirculaire voor 2021 € 845.000 is. Voor 2022 is het € 3,9 miljoen en dan loopt dit weg in de jaren 2023, 2024 en 2025 naar zo rond de € 1,2 miljoen, € 1,3 miljoen en € 1,4 miljoen. Dat zijn substantiële bedragen. De raad kan er bij de begroting iets meer mee, maar het is altijd goed om te weten dat de voorjaarsrapportage 2022 wat betreft de effecten van de septembercirculaire geen grote negatieve schaduwen vooruitwerpt.

Ik wijs de heer Teeuw op de mogelijkheid bij de nog te maken nota reserves en voorzieningen het resterende vlekje bij het Grondbedrijf weg te strepen. Het is waarschijnlijker dat uw raad bij de slotrapportage, bij de Jaarrekening 2021, een voorstel van het college krijgt om dit weg te poetsen met de middelen die dan overschieten. Maar dat is preluderen op een uitkomst. Dat weten we niet zeker, maar zou allemaal kunnen. Het is belangrijker – die context heb ik al geschetst – dat ook de reserve van het Grondbedrijf uiteindelijk iets zegt over de totale reservepositie.

De heer Pauwels heeft gevraagd of we bij onze uitgangspunten blijven. Ja, zo zijn we als college aan de wedstrijd begonnen en zo kijken we natuurlijk, met een verschil van waarneming, tegen bepaalde maatregelen aan. Deze periode heeft zeker ook positieve dingen gebracht, daar waar we scherp zijn geweest op de kosten. We hebben de taakstellingen ingevuld, ook al deden die hier en daar echt pijn; laten we dat vooral tegen elkaar zeggen. Bij de rijksmiddelen blijven we geprikkeld op het moment dat we tegenkomen dat we tekorten hebben in bepaalde domeinen. Uw raad weet dat we dan de eersten zijn om bij het Rijk aan de bel te trekken.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb niet heel veel verstand van al die structurele en incidentele meevallers en tekorten. Ik begrijp nu, ook uit de najaarsrapportage, dat die incidentele meevallers die alleen maar dit jaar gelden, ervoor zorgen dat er een positief eindsaldo is, maar dat we structureel we nog steeds een heel groot probleem kunnen hebben. In de keuze om op deze manier om te gaan met de aandelen Cogas, met de verkoop van CKI en het omzetten in een soort tijdelijk dividend, zit volgens mijn fractie een gevaar, namelijk dat wij die dividenden gaan gebruiken om structurele lasten te dekken totdat die dividenden op zijn. En dan? Dan hebben we alsnog een probleem. Let het college daar goed op? Nogmaals, het is onze keuze niet en wij gaan dit niet steunen.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dat hoort bij het gedisciplineerd begrotingen opstellen. We moeten voorkomen dat we incidenteel geld, of middelen waarvan het voorzienbaar is dat ze op termijn eindigen of afnemen, bijvoorbeeld dividenden, blijven inboeken, in de hoop en de verwachting dat het allemaal goed komt. Dat is niet gedisciplineerd met je begrotingen bezig zijn.

<u>Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel</u>.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! We zullen tegen dit voorstel stemmen, omdat er een aantal zaken in staat die we nu gaan regelen, maar die onzes inziens tijdens de begroting moeten worden geregeld, besloten en beslist.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Die van ons lijkt hierop.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): We kunnen ons aansluiten bij de opmerking van de SP-fractie.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 23 tegen 10 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, CDA, ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, PVA, Lijst Çete en Forum voor Rechts.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van SP, GroenLinks, PvdA, PVV, Fractie Gelici en Leefbaar Almelo.

De heer Weinreder was tijdens de stemming niet in de vergadering aanwezig.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik wijs u erop dat we nog heel veel te bespreken hebben. We gaan morgenavond verder vergaderen als we niet tot een afronding weten te komen. Zie dit ook als een oproep om u bij de agendapunten die nog volgen te beperken tot de politieke inhoud en niet te vaak op de details te blijven hangen.

De heer PAUWELS (VVD): Ik roep op om deze agenda vanavond, al wordt het 3.00 uur, af te maken. Een beetje discipline.

De VOORZITTER Daar bent u allemaal zelf bij. Rond 23.00 uur kom ik altijd als voorzitter bij u om op te halen waar we staan.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde

11. Standpuntbepaling toekomst OLCT (R 2106814).

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! In het raadsvoorstel wordt aan de raad voorgesteld het standpunt in te nemen dat er geen zwaarwegend belang is voor het publieke aandeelhouderschap voor Crematoria Twente B.V. Met andere woorden, Almelo wil ervan af. De D66-fractie vraagt zich af: waarom? Het algemeen bestuur van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven om een kadernotitie te schrijven. Die zit bij de stukken. In het AB werd steeds de vraag gesteld of we het hier hebben over een gemeenschappelijke taak. Vandaar de vraag die nu voorligt. Het standpunt van de verschillende twaalf gemeenten wordt nu opgehaald.

De directie van Crematoria Twente B.V. wil helemaal geen wijziging in de huidige situatie, heb ik begrepen. Het college in Enschede lijkt dit ook niet te willen veranderen. De raad in Hengelo wil behouden wat er nu is en Dinkelland en Tubbergen lijken mee te gaan met de meerderheid. En zo kunnen we het rondje afmaken. Wat doet het college in Almelo zo stellig beweren dat we ons hieruit moeten terugtrekken?

Ons college kijkt naar eigenaarschap, governance en publiek-privaat. In het raadsvoorstel staat bij de argumenten "voor" onder 1.1 letterlijk: "De vraag of deelname nog het publieke belang dient, wordt door de gemeenteraad beantwoord." Een deel van deze raad is aan het woord en probeert dat antwoord te geven. Ja, beste raadsleden, deelname dient wel degelijke het publieke belang en dat kan ik uitleggen.

In Twente hebben we een neutrale en onafhankelijke organisatie. Dat komt door het publieke karakter van de eigenaar-aandeelhouder van Crematoria Twente, de gemeenten. Nabestaanden en uitvaartondernemers kunnen er tegen dezelfde condities, rechten en voorwaarden terecht. Of ze een grote of kleine uitvaartondernemer zijn, de condities zijn gelijk. In de wereld van de grote jongens is dat anders. De kleintjes hebben daar veel minder aanbod per dag of week en betalen in verhouding meer. Het onafhankelijke karakter van Crematoria Twente, waarin iedereen gelijk wordt behandeld, is leidend in de bedrijfsvoering. Dus die gelijke behandeling, gelijke kansen, zijn belangrijk.

De raad moet weten dat in den lande - dan heb ik het over het Landelijk Overkoepelende Orgaan Begraafplaatsen, het LOB - met een jaloerse blik naar Twente wordt gekeken. Wij hebben het hier goed voor elkaar, wordt daar gezegd. In Twente kun je kiezen waar je wilt worden gecremeerd. Bij de grote partijen, de Monuta's en de DELA's van deze wereld, kan dat niet zomaar. Ze hebben duidelijk eigen spelregels. Daar moet je je dan aan houden; zie de kleine lettertjes in de polissen.

In Twente betaal je een heel schappelijk tarief. De grote jongens hebben

monopolieposities en iedereen weet wat dit met tarieven doet. In Twente kopen we lokaal in. Of het nu gaat om catering of onderhoud, we blijven in Twente. De eventuele opkopers van onze crematoria willen vooral goedkoop inkopen en dan is de herkomst ondergeschikt. En zo kan ik nog wel eventjes doorgaan. Dit toekomstplaatje probeer ik te schetsen. Alleen al om de tot nu toe genoemde argumenten zou ik niets willen veranderen. De zwaarwegende belangen heb ik net genoemd: de keuzevrijheid, de lage tarieven enzovoorts.

Een andere vraag is of het een overheidstaak is om je met cremeren te bemoeien. Welnu, we hebben de Wet op de lijkbezorging. Bijna alle aspecten van het uitvaartwezen zijn hierin opgetekend. Ook de vormen begraven en cremeren staan erin. Nu is het een verplichting voor de gemeente om in begraven te voorzien, voor cremeren is die verplichting er niet, maar bestaat de mogelijkheid wel. Dit ligt in de historie.

In het zuiden des lands werden ooit crematoria opgericht vanuit de burgerij, vanuit kerken en stichtingen. En in Twente gebeurde dit vanuit de overheid. Dit was om inwoners in Twente de mogelijkheid te bieden dichtbij afscheid te nemen van hun dierbaren. Dus wat wij hebben, is historisch zo gegroeid. Mag ik u er ook nog op wijzen dat wanneer we de grote jongens binnenhalen, de keuzevrijheid waarschijnlijk verloren gaat en "dichtbij in Twente" mogelijk niet meer voor iedereen is weggelegd?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik was redelijk geduldig, want ik dacht dat er misschien een antwoord zou komen op mijn vraag. Wij kennen vanuit het oordeelsvormend beraad vorige week het standpunt van de D66-fractie en de SP-fractie. Ik heb in aanloop van deze raadsvergadering geen amendement gezien, al was er natuurlijk geen makkelijker amendement geweest dan deze, namelijk het woordje "geen" veranderen in "een". Mijn vraag is: heeft de D66-fractie een amendement in voorbereiding dat wij in tweede termijn tegemoet kunnen zien? In dat geval zou ik u willen vragen om dat alvast door te sturen, zodat we er goed naar kunnen kijken.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Nee.

Je kunt je nog steeds afvragen of dit een overheidstaak is. Vraag je je dat af bij een nieuw op te richten construct, dan snap ik dat. Maar breken we hier niet iets af waar we al jaren profijt van hebben?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Mevrouw van Saane triggert mij. Er ligt hier een principiële vraag. Ze zegt dat het geen overheidstaak is als het zou gaan om een nieuw op te richten OLCT – laat ik het zo even noemen – en nieuwbouw. Maar in een bestaande situatie vindt ze het wel een overheidstaak. De principiële vraag ligt voor: vindt ze het een overheidstaak, een taak van de gemeente, of vindt ze het geen taak van de gemeente?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! In dit geval vind ik het een taak van de gemeente, omdat we hier historisch in gegroeid zijn. Wij gooien iets weg als we de vraag heel kaal beantwoorden met: nee, het is geen overheidstaak en we stoppen ermee. We gooien dan iets weg wat heel goed in elkaar steekt en vanuit de historie zo gegroeid is. Daarom wil ik het nuanceren. Als we opnieuw zouden moeten kijken en er helemaal niets zou zijn, kunnen we heel andere overwegingen hebben. In dit geval vind ik het echter een taak om te behouden wat er is, omdat deze B.V. goed in elkaar zit, er goede tarieven worden gewaarborgd en er sprake is van gelijkheid en keuzevrijheid. En dat is niet zo als we het aan grote partijen overlaten.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik snap het helemaal. Het ging mij om de principiële vraag. Daar heb ik geen antwoord op gekregen, want mevrouw Van Saane nuanceert te veel. Maar ik heb begrip voor haar nuancering.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Misschien kan mevrouw Van Saane verduidelijken welke signalen ze op dit moment heeft ontvangen waardoor ze komt tot de woordkeuze: "we gooien iets weg". Ik heb zelf niet de indruk dat we iets weggooien, of dat de crematoria ophouden te bestaan, dat ze vertrekken of anderszins.

De volgende vraag gaat over de tariefsvorming. Is mevrouw Van Saane het met ons eens dat voor een in Hengelo gelegen, door de overheid gedomineerd orgaan de tariefsvorming niet

bepaald leidend is en dat die tarieven niet door overheidsdeelname laag worden gehouden?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik vind dat in een bijzondere vergelijking.

De heer PAUWELS (VVD): Dit is geen bijzondere vergelijking, maar een heel concrete. Mevrouw Van Saane geeft aan dat bij de OLCT de overheidsdeelname bepalend is om als publieke activiteit te behouden. Daar hangt ze de tariefvorming aan vast. Mijn vraag is: is ze het ermee eens dat bij een in Hengelo gelegen door de overheid gedomineerd orgaan de tariefsvorming door die overheidsbetrokkenheid niet laag blijft?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik vind dit echt appels met peren vergelijken. Hier zit een Wet op de lijkbezorging achter. In die wet wordt over begraven gesproken en niet over cremeren. Ik vind het geen vergelijking die de heer Pauwels maakt.

De heer PAUWELS (VVD): Dan naar de eerste vraag. Welk signaal heeft mevrouw Van Saane ontvangen waardoor ze kiest voor de woorden: "we gooien iets weg"?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik concludeer dat we ons terug willen trekken als we besluiten dat het geen overheidstaak is. Ik ben bang dat de crematoria verkocht worden aan een grotere partij, de Monuta's en de DELA's zoals ik ze net heb genoemd. Dan komt er een heel andere werking dan we nu hebben.

De heer PAUWELS (VVD): Maak dat eens concreet. Waarom kiest mevrouw Van Saane de woorden: "we gooien iets weg"? Wat is die andere werking anders dan wat er nu gebeurt?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dat heb ik net uitgelegd met de woorden: we halen alles weg uit Twente wat er historisch is gegroeid. Nu zorgen we nog voor keuzevrijheid, dat grote en kleine partijen die hieraan deelnemen allemaal gelijk worden behandeld. Ik weet dat in den lande meerdere partijen hiernaar kijken; ik heb net het LOB genoemd. Zij vinden het heel mooi wat wij hier hebben. Ik weet ook gemeenten die iets dergelijks in het verleden hebben gedaan. Die hebben zich teruggetrokken, hebben een partij binnengehaald en krabben zich nu achter de oren krabben: waarom hebben we dit gedaan? Er zijn heel veel voorbeelden van - ik zal ze niet allemaal opdreunen - maar ik zou het zonde vinden als wij deze stap zetten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij hebben we het hier niet over de verkoop. Dit is een heel principiële discussie. Ik stel een andere principiële vraag. Nog niet zo lang geleden heeft OLCT gezegd: we gaan in Almelo en Enschede vernieuwen en in Oldenzaal en Borne bouwen. Er was maar één argument om dat te doen: de concurrent buiten de deur houden. Wat vindt mevrouw Van Saane ervan dat een in haar opzicht overheidsorgaan zo in de markt opereert? Als ze dit wenst, wil ik wel citeren uit de begroting van OLCT.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik neem aan dat het is zoals de heer Teeuw zegt. Maar dan gaat het weer om het historische plaatje dat ik net heb geschetst, en dat ook door Crematoria Twente is geschetst, om deze mogelijkheid te behouden voor Twente.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Volgens mij hebben we het niet over de verkoop van OLCT en helemaal niet over terugtrekken. Mijn vraag is wat mevrouw Van Saane ervan vindt dat een overheidsbedrijf zich zo in een commerciële markt opstelt.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dat probeer ik uit te leggen: omdat dit historisch zo gegroeid is. We hebben in Twente gezegd dat we dit voor de Twentenaren goed willen regelen. Daar is de overheid bij betrokken, twaalf gemeenten welgeteld. Ze houden vast aan wat in het verleden is neergezet. Dat ze dat op die manier hebben gedaan, kan ik begrijpen in het kader van dit hele verhaal. Wat de heer Teeuw net zei is: een overheid moet zich er niet mee bemoeien en we hebben het hier niet over de verkoop. Maar als we principieel bepalen dat dit geen overheidstaak is, gaan we de weg op dat cremeren geen overheidstaak is. En dat betekent dat de crematoria gaan vercommercialiseren en naar de grote partijen gaan.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dat was mijn vraag niet, maar ik hoef geen antwoord meer. Mijn vraag was: er wordt overheidsgeld geïnvesteerd om concurrenten buiten de deur te houden. Over het afgelopen jaar krijgen we geen dividend meer.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik denk dat het overheidsgeld is geïnvesteerd vanuit het principe uit het verleden om het voor de Twentenaren in Twente goed te regelen. Het is mogelijk dat de grote jongens als gevolg daarvan buiten de deur worden gehouden. Ik geloof niet dat er verder aan te tornen is.

Ja, het ging in het verleden in Twente om die overheidstaak, om de inwoners in Twente de mogelijkheid te bieden dichtbij afscheid te nemen van hun dierbaren. Daarom is dit zo neergezet. We kunnen ons nog steeds afvragen of dit een overheidstaak is, prima. Vragen we ons dat af bij een nieuw op te richten iets, dan kan ik me daar iets bij voorstellen. Maar we zitten hier met een historisch besef.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Mevrouw Van Saane heeft het woord historisch al zo vaak genoemd. Ik wil graag weten waarom de gemeenten toen gingen samenwerken om crematoria op te zetten. Wat was de historische gedachte erachter?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik geloof dat ik dat net heb gezegd.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dan zal ik die vraag beantwoorden, want ik heb het toevallig net gehoord. Er waren in het verleden geen crematoria in Twente. Toen hebben de gemeenten de koppen bij elkaar gestoken om die samen te realiseren en er samen geld in te pompen. De bedoeling daarachter was dat als Crematoria Twente op eigen benen kon staan, de gemeenten er uit zouden treden. Dat is wat vanavond voorligt. Ik snap niet dat mevrouw Van Saane zo veel moeite doet om erin te blijven zitten.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik denk dat ik heb proberen uit te leggen waarom ik zo veel moeite doe. Ik vind het heel mooi dat cremeren in Twente op deze manier is geregeld, met gelijkheid, redelijke tarieven en iedereen die kan kiezen waar hij of zij gecremeerd wil worden.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Dan heb ik nog een laatste vraag. Waarom was de D66-fractie een paar jaar geleden voor afstoting van de OLCT en waar komt die draai van 180 graden ineens vandaan?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik weet de beweegredenen van mijn voorgangers niet en ik kan het ze ook niet vragen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Het is allemaal D66.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat mevrouw Van Saane ongeïnterrumpeerd haar betoog afmaakt.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Je kunt je afvragen of die overheidstaak een overheidstaak is, prima. Wij vinden die gelijkheid en keuzevrijheid belangrijk. Die is ontstaan uit historisch besef en die is er niet voor niets. Anderen zijn hier jaloers op, en dan heb ik het niet over één partij, maar meerdere partijen in Nederland. Daar zitten ook partijen tussen die stappen hebben gezet die hier mogelijk ook zullen worden gezet. Ze hebben daar spijt van als haren op hun hoofd. Ik raad aan om er als overheid aan te denken welke goede diensten we verlenen aan alle inwoners in Twente. Is dat misschien een idee? Want het is echt goed geregeld. En voor de deelnemende gemeenten is er momenteel geen enkel financieel risico. Ik hoorde de heer Teeuw iets zeggen over dividend. Dat is de laatste jaren niet uitgekeerd, omdat er stevig geïnvesteerd is in allerlei nieuwe panden. Dus ja, misschien komt dat volgend jaar weer; dat weet ik niet.

Of denken we als overheid misschien aan onszelf, aan verkoop of aan onze

portemonnee? Het is een nobel streven om, zoals aan het begin van deze raadsperiode, overal geld te zoeken, maar inmiddels lijkt mij dat een doel op zich.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Mag ik een punt van orde maken? De afspraak was dat wij het kort zouden houden, omdat we op tijd wilden eindigen.

De VOORZITTER: Nee, nee, daar is geen afspraak over gemaakt. Mevrouw Van Saane heeft vanavond het woord nog niet gevoerd. Dit is een voor haar aangelegen punt. En zij krijgt de ruimte van mij om haar punt te maken.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik wil hier ook wel graag even op reageren.

De VOORZITTER: Nee mevrouw Pol. Het ordedebat is afgerond.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Mijn betoog was al af. In dit geval vraag ik me alleen maar af of het om geld draait.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! We bespreken hier vanavond of we betrokken willen blijven bij Crematoria Twente B.V. Dat maakt dit een discussie over publiek-privaat, en die zijn vaak heel principieel van aard. Dat kunnen de mooiste discussies zijn, maar de vraag is soms ook hoe zinvol die zijn, omdat iedereen toch al vanuit principes standpunten heeft. Het is soms lastig als SP'er om vooral mensen van een andere politieke stroming te overtuigen, maar ik ga het toch proberen.

De vraag is of we als gemeente betrokken willen blijven. Dit betekent dus of we ons willen terugtrekken uit die gemeenschappelijke regeling, of mogelijk willen verkopen. Zojuist werd hier via interrupties tegen mevrouw Van Saane gezegd: daar hebben we het nog niet over, we nemen alleen maar een standpunt in. Maar dat standpunt heeft dit natuurlijk uiteindelijk wel tot gevolg. Tenminste, dat is onze mening.

Ik bevind mezelf in de vreemde positie dat ik moet verdedigen waarom iets moet blijven zoals het is, terwijl een wijziging juist moet worden toegelicht. Ik citeer het standpunt van het college uit het raadsvoorstel: "Het standpunt in te nemen dat er geen zwaarwegend belang is voor het publieke aandeelhouderschap van Crematoria Twente B.V." Het standpunt van de SP-fractie is het tegenovergestelde: er is geen zwaarwegend belang voor het beëindigen van het publieke aandeelhouderschap van Crematoria Twente B.V. Wij vinden het dus een publieke taak. Want als je beleid toetst, stel je de volgende vragen: wat is je doel, welk probleem los je op en wat zijn eventuele negatieve consequenties? We hebben daarover vorige week gedebatteerd op basis van de kadernotitie die iedereen te lezen heeft gekregen. Ik sta hier nu te pleiten, maar ik meende eigenlijk dat er geen beter pleidooi is voor het behoud van het publiek aandeelhouderschap dan die kadernotitie zelf, ondanks dat die een ongekleurd beeld geeft.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Grote waardering voor de manier waar de heer Teunis hieraan een draai probeert te geven. De woorden van de heer Kampman net in acht nemend: hebben al die gemeenten en de initiatiefnemende gemeenten het dan verkeerd gezien in het verleden, om in te spelen op het hiaat dat er op dat moment was, maar daarbij bij voorbaat te zeggen dat die crematoria op termijn overgaan naar de markt? Hebben ze dat verkeerd gezien?

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Dat waren de jaren 70. Dat is inmiddels een eeuwigheid geleden. En de markt van toen, die er niet was, is niet de markt van nu. Daar zal ik straks nog iets over zeggen.

Omdat de meerderheid van de raad en het college een ander standpunt heeft dan ik meen te hebben gelezen in de kadernotitie, zal ik de argumenten samenvatten op grond waarvan ik niet denk dat het meerwaarde heeft om het publieke aandeelhouderschap te beëindigen. Daarna ga ik nog even in op markt/publiek.

In de kadernotitie staat: de financiële situatie is goed. Crematoria Twente B.V. bestaat 50 jaar en is tot op heden succesvol geweest. Ze opereren onafhankelijk en niet commercieel. Alle nabestaanden hebben dezelfde keuzemogelijkheden. Alle uitvaartondernemers hebben vrije

toegang onder gelijke voorwaarden. De risico's en kosten voor onze gemeentedeelname hieraan zijn nihil. Er is vrijwel geen ambtelijke druk. Er valt dividend weg als wij hier uitstappen. Dat moeten we weer dekken als gat in de begroting; dat kunnen we natuurlijk doen. En we faciliteren vanuit onze wettelijke verplichting ook al begraven. En tot slot - daar ga ik wat dieper op in - is er hier geen sprake van publiek falen, want publiek falen is een goede reden om over te gaan tot uittreden of verkoop. Sterker nog, er is hier wat ons betreft sprake van marktfalen, zoals te lezen is in de kadernotitie. Dus opnieuw: welk probleem los je op?

Ik ga verder in op het marktverhaal en citeer daarbij ook uit de kadernotitie. In Nederland bepalen drie grote partijen grotendeels de uitvaartbranche. Deze partijen zorgen voor gedwongen winkelnering en koppelen verzekeringen aan de exploitatie van crematoria. Monuta, Ardanta, DELA en Yarden bezitten de meerderheid van alle crematoria in Nederland en zien het exploiteren daarvan als secundaire activiteit en het aanbieden van uitvaartverzekeringen als primaire. Crematoria Twente B.V. heeft die dubbele pet als uitvaartverzekeraar en crematoriumexploitant niet en dat kan wat ons betreft worden beschouwd als positief. Hierdoor kan ze neutraal en onafhankelijk opereren. We zouden zelfs het volgende argument kunnen opwerpen. Als we vrijemarktbeginselen hoog in het vaandel hebben staan, dan werkt dit beter dan dat we zo'n grote partij, die ook uitvaartverzekeraar is, een crematorium laten exploiteren, want dan komen we bij onze eigen concurrent terecht. Er is al sprake van dat er verschillende voorwaarden zijn voor uitvaartondernemers, want die koppeling van verzekering en crematoria is er. Dat is dan in het geding als je het aan een ander laat.

Er staat ook iets in de kadernota dat ik even wil citeren, omdat het de justificatie is waarom we het publiek kunnen doen: als de markt faalt, is dat een reden voor de overheid om de taak zelf te gaan uitoefenen. Dit wordt gezien als een publieke taak. Wat ons betreft voldoende motivatie.

En dan een laatste en daarmee rond ik af. We kunnen ons afvragen in hoeverre uitvaarten zich überhaupt lenen voor de vrije markt, want er is verplichte winkelnering. Het is macaber, maar iedereen sterft. De wens van de overledene of de nabestaande is vaak om zich in de regio te laten cremeren. In je rouw maak je vaak niet de meest rationele keuzes. De vrije markt gaat ervan uit dat je een rationele keuze maakt. Stel je voor dat ik besluit om zonnepanelen op mijn dak te leggen. Dan ga ik me oriënteren, dan lees ik me in, dan vraag ik wat offertes aan en kies ik uiteindelijk waar ik het beste kan zijn. Dat ga ik toch niet doen als ik mijn geliefde laat cremeren? In de emotie laat je je vaak overstemmen, meenemen en dan zeg je echt niet: ik ga wel naar Hardenberg met mijn hele gezelschap, want dat is de goedkoopste.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Ik heb niet ingetekend op dit onderwerp, omdat ik in twijfel was. Maar ik vind de heer Teunis zo'n goed verhaal hebben dat ik dit van harte steun. Ik zou graag zijn vraag waarom je dit zou veranderen bij de andere raadsleden willen neerleggen.

De VOORZITTER: Daarmee bent u op die plek buiten de orde mevrouw Geerdink. Een goede poging van u als nieuwe fractievoorzitter van de PvdA, maar helaas.

De heer TEUNIS (SP): Dat wordt gewaardeerd. Ik ben bijna klaar. Ik wil hiermee maar aangeven dat we ons kunnen afvragen in hoeverre uitvaarten zich lenen voor de vrije markt.

Dan over de gevolgen voor nabestaanden. Er wordt gezegd dat die er niet zijn. Maar als we dit fundamentele besluit nemen en het gevolg daarvan is dat cremeren aan een commerciële partij wordt overgelaten, dan heeft dat absoluut gevolgen voor de lokale ondernemers, voor het personeel en voor de regiobinding. Dat zijn allemaal negatieve gevolgen en die zijn allemaal te lezen in de kadernotitie. Ik vraag me opnieuw af: welk probleem lossen wij hiermee op? Of zijn we principieel bezig? Dat ben ik soms ook wel, misschien ben ik soms idioot principieel als SP'er, maar dat is ook een antwoord. Als we zeggen dat we dit willen vanuit het vrijemarktbeginsel, vanuit onze visie dat we ons moeten beperken tot wettelijke taken, dan is dat allemaal prima, maar dan hoor ik dat graag en dan zou ik dat graag van u horen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik word de hele tijd geprikkeld. Ik hoor een paar keer

dat we een wettelijke voorziening hebben voor het een – dat is dus geregeld – maar voor de crematoria niet. Hoe zit dat? Toen ben ik gaan zoeken op "begraafplaats wettelijke taak" en vond ik: op grond van artikel 33 van de Wet op de lijkbezorging moet de gemeente ten minste een begraafplaats hebben. Ik vraag mij af hoe de heer Teunis hiernaar kijkt. Is het niet discriminerend dat mensen ... Gaat het hier om begraven of cremeren? Ik betrapte me erop dat ik het op een gegeven moment bij het overlijden van iemand had over begraven. Toen zei iemand: je doet een aanname dat degene begraven wil worden, maar we hebben ook nog zoiets als een wens om gecremeerd te worden.

De VOORZITTER U hebt nog een eigen termijn.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Als u mij de tijd gunt, kan ik mijn punt maken, maar ik wil hem graag fatsoenlijk maken. Vindt de heer Teunis het eigenlijk niet discriminerend dat we het een wel regelen en dat onze raad tegen het andere zou stemmen, met het oogmerk dat het in de wet is geregeld zoals ik dat net heb omschreven?

De heer TEUNIS (SP): Misschien is discrimineren een te zwaar woord, maar ik vind het wel arbitrair. Dat vooral vanuit de landelijke wetgeving; die is soms wat arbitrair. Je kunt stellen dat een crematorium wel erg lijkt op een begrafenisvoorziening. Vanuit de Wet op de lijkbezorging is er een legitieme basis voor gemeentelijke activiteiten op dit gebied. Dit staat ook in de kadernotitie - ik pleeg bijna plagiaat. Dit betekent dat we dit wel mogen en kunnen doen en dat er een goede basis voor is, ondanks dat we er niet wettelijk toe verplicht zijn. Maar het ligt nogal dicht naast elkaar. Een goed argument voor het behoud van deze activiteit is dat we ons als gemeente ook al bemoeien met begraven. Dat doen we misschien wel omdat we daartoe verplicht worden, maar we doen het.

De VOORZITTER Ik verzoek u dit interruptiedebatje af te ronden en uw slotzinnen uit te spreken.

De heer TEUNIS (SP): Dit is een oproep aan de raad. Ik vind, de kadernotitie gelezen hebbend, dat deze organisatie in Twente uniek is en goed gewaardeerd wordt. Laten we daar trots op zijn, laten we daar zuinig op zijn en laten we daar dus deel van blijven uitmaken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik waardeer de discussie die de heer Teunis hier opwerpt. Maar dan zou ik zeggen: laten we dit in een politiek beraad breder oppakken. Want ik zou bijvoorbeeld een natuurbegraafplaats in Almelo willen hebben. We hebben het gehad over een islamitische begraafplaats. Er is veel discussie over een Armeense begraafplaats. Die onderwerpen zou ik breed in een politiek beraad willen agenderen.

De VOORZITTER Het staat u vrij om dat voor te bereiden. Ik geef geen gelegenheid meer om hierop te reageren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Er is vanavond al veel gezegd over dit onderwerp, met zeer uitgebreide teksten en met zeer uitvoerige onderbouwingen, waarvoor ik immense bewondering heb. Ik heb trouwens van degenen die voor willen stemmen niet veel gehoord over waarom zij voor willen stemmen. De vraag aan mij als lid van Forum voor Rechts of ik voor of tegen ben, of dat ik vind dat dit een publieke aangelegenheid is, wil ik beantwoorden met een ja. Ik vind deze voorziening dusdanig belangrijk dat ik vind dat deze in handen van de overheid moet blijven.

Als persoon die al veel mensen heeft begraven en heel veel verdriet heeft gezien, heb ik gezien hoe fundamenteel het is om de wens van de overledene te volgen. Cremeren is daarbij een basisvoorziening. Er zijn twee zekerheden in het leven: je wordt geboren en je gaat dood. Beide hebben een immense impact. Het geboren worden willen we goed verzorgd hebben, in ziekenhuizen en dat soort zaken, maar het begraven ook. Ik merk dat ik weer praat over begraven, dus dat ik weer praat in mijn eigen straatje, maar er zijn ook mensen die gecremeerd willen worden. Die mensen verdienen dezelfde gelijkwaardigheid en dezelfde overheidszorg als mensen die begraven willen worden. Daarom zal de fractie van Forum voor Rechts tegen dit

voorstel stemmen. Ik had het gewaardeerd als de voorstemmers zich wat meer hadden geuit, in plaats van anderen af te vallen.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Het college stelt voor om de vrije markt zijn werk te laten doen, als we tenminste kunnen spreken van een vrije markt met vier grote partijen - en binnenkort drie, met een fusie in de planning. Deze partijen verkopen ook uitvaartverzekeringen. Daar kunnen we vraagtekens bij zetten. Hoe pakt dat uit in de praktijk? Er zijn ook kleine partijen, maar als de crematoria naar een kleine partij gaan, geven we ze nog steeds uit handen en daar horen nog steeds risico's bij.

Deze commerciële partijen gaan op den duur winst maken, anders is het niet interessant om de aandelen over te nemen. Tenzij deze partijen maatschappelijk ondernemen heel letterlijk nemen, maar die kans acht ik niet groot. Dit kan betekenen – dat hoeft niet – dat de tarieven omhooggaan. Dat risico lopen we als we de crematoria gaan vercommercialiseren. Overlijden kan dan duurder worden.

Een ander risico is de beperking van de keuzes. Deze partijen kunnen het zo vormgeven dat keuzevrijheid geen echte optie meer is. Ook nu kan dat het geval zijn, maar door de crematoria uit handen te geven, hebben we als overheid helemaal geen invloed meer. Dus waarom deze risico's onnodig nemen?

Ik ben het eens met de opmerking van de heer Stöteler vorige week dat we dividend uitgekeerd krijgen, maar dat we er ook voor kunnen kiezen om het uitgekeerde dividend in te zetten om de tarieven lager te maken. Wij zijn als fractie geneigd om eerder die kant op te gaan, dan om verder te vercommercialiseren. We begrijpen dat de dividenduitkering niet heeft plaats kunnen vinden, maar mocht dit in de toekomst mogelijk zijn, dan staan we open voor de verlaging van de tarieven.

Een crematorium hebben is geen wettelijke taak, maar iedereen gaat dood. Dat heeft iets kwetsbaars. Een definitief afscheid van de materiële wereld. Je dient de mensen in een van de meest kwetsbare momenten van hun leven. Wij zien crematoria dan ook als een soort nutsvoorziening om mensen te helpen in zo'n moeilijke fase. Niemand kan ervoor kiezen om niet dood te gaan. Dus hou de crematoria alsjeblieft uit handen van de commercie.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Zo beschouwelijk als mijn voorgangers hebben we dit punt niet opgepakt. We hebben puur gekeken naar een van de alinea's van de aanbiedingsbrief, waar de vraag gesteld wordt: vinden we dat deelname aan de gemeenschappelijke regeling OLCT nog steeds een taak van de gemeente is? Behoort dit tot de kerntaken van de gemeente? Onze mening is dat dit niet zo is. We kunnen dit ook prima aan de markt overlaten. We hebben dan ook geen bedenkingen.

In de kadernota op blz. 7 staat dat met het naar de markt brengen van de crematoria de continuïteit van de crematoria niet in gevaar komt. Dus als hier wordt gezegd dat ze straks niet meer beschikbaar zijn voor de gewone mens, dan klopt dat niet, omdat de continuïteit niet in gevaar komt.

Mensen geven een doorkijkje naar de vervolgstappen; een terechte opmerking van de heer Teunis. We zeggen nu niet dat we de aandelen gaan verkopen, maar als we even door de oogharen kijken, is dit wel wat er gaat gebeuren. Daarmee is niet gezegd dat dit per definitie aan DELA, Monuta of Yarden is, zoals ik vanavond een beetje heb gevoeld. De wethouder heeft vorige week in het politiek beraad gezegd dat er in de nabije omgeving crematoria zijn die zelf een stichting hebben opgericht om ze in eigen beheer te houden. Die kans is er ook. Als we komen aan de verkoop van de aandelen of de terugtrekking, kunnen we natuurlijk bepaalde voorwaarden meegeven waaraan men zich dient te houden bij verkoop. We kunnen daarin een zekere waarborg meenemen door te zeggen: we gaan ze verkopen, naar de markt brengen, maar wel onder voorwaarden. Die kunnen we afdwingen in onze overeenkomst.

Dus nogmaals, als we puur kijken of dit een kerntaak is van de gemeente – die vraag ligt voor – dan zegt de fractie van Democraten.Nu dat dit niet zo is. Wat ons betreft kunnen de crematoria naar de markt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik had via interrupties een heel betoog kunnen houden, maar ik dacht: laat ik het een keer netjes doen.

De VOORZITTER: Dat wordt zeer gewaardeerd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat dacht ik al. Een moslim die over cremeren praat, ook leuk.

Ik bedank de heer Teunis en mevrouw Van Saane voor hun bijdragen. Zij hebben een simpele ziel als ik ervan overtuigd om hun standpunt over te nemen.

De heer Stöteler vraagt waarom zij het voorstel niet hebben geamendeerd. Het gevraagde besluit is dat er geen zwaarwegend belang is voor het publieke aandeelhouderschap van Crematoria Twente B.V. Heel simpel. Als we dat zouden amenderen, dan stemmen we daartegen. Maar de indieners zijn zo slim om wel een amendement in te dienen. Maar ik dacht: wat is nou de vraag?

Dat de heer Teeuw vraagt waarom OLCT investeert, daar schrik ik wel een beetje van, want hij is toch degene die altijd voor verduurzamen is? Als een instantie al 50 jaar bestaat en niet meer voldoet aan de eisen van nu, dan moet ze toch investeren?

De VVD-fractie vergelijkt crematoria met Twence. De VVD is voor privatisering. Ik moest aan wijlen hun voorzitter denken. Dat is zo goed gegaan. De VVD was ook de partij die altijd dacht dat publiek-privaat beter zou werken bij de zorg. We weten welke ellende dit de afgelopen tien jaar in Nederland heeft gebracht.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! De Çete weet heel goed dat ik het niet had over investeren. Ik had het over de reden waarom men wilde investeren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Daarmee vraagt de heer Teeuw aan een collega iets inhoudelijks. Die is toch niet de voorzitter of de bestuurder van zo'n instantie? Dat is toch ook niet collegiaal? Maar ja, het zij zo.

Zoals meerdere collega's hebben gezegd: dit begint een principiële kwestie te worden. Het zal wel artikel 33 of wat dan ook zijn, maar ja, ik vind het een taak van de plaatselijke overheid. Ik ben de tien tot twaalf gemeenten die investeren in een crematorium in Enschede, Almelo, Borne en Oldenzaal dankbaar. We doen dit in Almelo met steun van buurtgemeenten. Of dit nu wel of niet door de raad gaat, raakt mij persoonlijk niet. Maar alle betogen van collega's vandaag, ook hun inhoudelijke inbreng ... Dan komt de heer Kampman met de vraag: wat is het historisch belang? Ik denk dan: wat zegt hij nou? Hij probeert een discussie te starten over het historische belang van het hebben van een crematorium.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik hoor de heer Çete meerdere keren zeggen: ik vind het een publieke taak. Is het denkbaar dat hij tot de conclusie komt, zoals de heer Zielman, dat dit geen publieke taak is, maar dat dit niet wegneemt dat hij daarna niet automatisch hoeft te zeggen dat hij dus niet wil deelnemen aan het OLCT? Hij kan altijd andere argumenten hebben waarom hij toch vindt dat de gemeente moet participeren in een bepaalde organisatie.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ben het absoluut met mevrouw Ten Seldam eens. Maar de vraagstelling is heel duidelijk: het belang van het publieke aandeelhouderschap. Ik zeg ja. Ik kan er een heel romantisch verhaal van maken en als voor- of tegenstander heel veel zeggen, zoals de heer Zielman. Stel dat men wil verkopen en er komt een stichting of wat dan ook, dan zullen ze wel blijven bestaan. Maar we zien - en ik wil de betogen van de heer Teunis en mevrouw Van Saane niet herhalen - hoe het in de rest van Nederland gaat. Als er geld bij komt – ik moet dan weer denken aan de oud-voorzitter van de VVD – gaat het uit de hand lopen. Zo is het in de zorg ook gegaan. Dus er wordt een vraag gesteld, en ja, ik vind dit een publieke taak.

Dit was mijn eerste termijn en ik hoop dat een tweede niet nodig is. Maar hoe bepaalde collega's in een ordedebat andere collega's willen stoppen, terwijl ze bij de behandeling van de najaarsrapportage algemene beschouwingen houden voor de begroting, werp ik verre van me.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Vorige week hadden we een oordeelsvormend politiek beraad over dit onderwerp. Toen heb ik namens de PVV-fractie gezegd dat wij niet principieel voor of tegen dit raadsvoorstel zijn. Soms moet je je tijdens een debat laten overtuigen: daar zijn debatten voor. Dat hebben we vanavond gedaan. We hebben ons laten overtuigen door de heer Teeuw. Dat was in een interruptie en die ging niet over de islamitische

begraafplaats, maar over de investering en de reden daarachter in Borne en Oldenzaal. Dat is voor ons de reden dat we dit raadsvoorstel zouden willen aanscherpen, namelijk dat er zwaarwegende belangen zijn om ervan af te komen. Want staatssteun is een overheidsmaatregel en mag geen invloed hebben op de markt. Als je met overheidsgeld gaat investeren om de markt buiten de deur te houden, is dat rechtstreekse invloed op de markt. Wij vinden – dit is altijd het principiële standpunt geweest dat mijn fractie heeft ingenomen over deelname in commerciële bedrijven – dat overheidsgeld daarvoor niet is bedoeld.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Is het verplicht in Nederland om een overlijdensverzekering af te sluiten?

De heer STÖTELER (PVV): Nee, dat is het niet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Als dat niet verplicht is, dan is het voor de achterban van de PVV-fractie, die normaal gesproken niet zo heel erg welgesteld is, belangrijk dat er goedkopere faciliteiten zijn, vooral ook voor na hun dood. Ik denk dat de heer Stöteler zijn achterban tekortdoet door goedkopere faciliteiten van de hand te doen. Is hij het met mij eens?

De heer STÖTELER (PVV): Nee. Mijn achterban boekt geen crematie bij een crematorium hier. Dat loopt via een verzekering en anders loopt dat eventueel via een gemeentelijke begrafenis.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Als we zo veel belang hechten aan een vrije markt, dan is de vraag wat voor vrije markt dat dan is, als daar de scepter wordt gezwaaid door drie spelers die als primaire activiteit uitvaartverzekeringen hebben en als secundaire activiteit het exploiteren van crematoria.

Mijn tweede vraag is: er staat in de samenvatting van de kadernotitie dat er in 2010-2012 een strategische discussie heeft plaatsgevonden over de toekomst van Crematoria Twente B.V. en dat de uitkomst was dat in opdracht van het algemeen bestuur de accommodaties Enschede en Almelo gerenoveerd zouden moeten worden en dat in Oldenzaal en Borne crematoria gebouwd moesten worden. Dan kun je het wel hebben over concurrentie buiten de deur houden, maar het is het AB geweest dat dit toen in een strategische discussie heeft besloten. Wat vindt de heer Stöteler daarvan?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Om met die laatste vraag te beginnen: als het doel is geweest om commerciële bedrijven, ondernemers, buiten de deur te houden, dus buiten Borne en Oldenzaal, is het antwoord dat overheidsgeld en overheidsdeelname daarvoor niet zijn bedoeld.

Dan de eerste vraag. Wij gaan er als gemeenteraad niet over of iets een vrije markt is. Daarvoor hebben we landelijke wetgeving, een Tweede Kamer en een regering die een markt vrijgeven, of een markt naar de overheid toe trekken. Vorige week heb ik namens mijn fractie gezegd dat we ons kunnen vinden in de argumenten, omdat iedereen komt te overlijden en in het verlengde daarvan argumenten zijn genoemd die de heer Teunis ook heeft gebruikt. Maar voor dit onderdeel – investeren met overheidsgeld in een markt die door de landelijke regering vrij is gehouden – vinden we overheidsgeld, dus ook gemeentelijk geld, niet bedoeld.

De heer TEUNIS (SP): Hoezo investeren? Hebben wij er veel geld aan uitgegeven als gemeente? Het is een private onderneming met publieke eigenaren. Waar hebben we het dan over?

De heer STÖTELER (PVV): Hiermee kom je in een heel aparte discussie. Het is inderdaad een privaat bedrijf dat investeringen doet met daarachter onbeperkt overheidsgeld. Want wat zou de gemeenteraad hebben gezegd als er investeringen worden gedaan en er uiteindelijk geld bij moet? Moeten we er dan ineens wel van af? Er staat een oneindige pot met geld achter zo'n onderneming. Dat is het probleem met overheidsgeld in een commerciële markt. Dat maakt de concurrentie oneerlijk. Als dit een vrije markt is – nogmaals, wij gaan daar niet over in de gemeenteraad – moeten we niet investeren met het doel om te concurreren met

overheidsgeld. Dat is het principe dat ons over de streep trekt om dit raadsvoorstel te steunen. Sterker nog, om een voorstel te steunen dat zegt: we willen er om principiële redenen van af.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik heb maar een beperkt aantal vragen gehoord. Wat voorligt, is een principiële discussie. Daar komen ongetwijfeld emotioneel geladen argumenten bij aan bod, zoals we vanavond hebben gehoord, maar ik pleit ervoor dit onderwerp rationeel te benaderen, juist omdat ik niet het idee heb dat welke reactie van mij dan ook de principiële standpunten van sprekers kan omturnen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Kunt u zich voorstellen dat ik het bijzonder vreemd vind dat een wethouder begint met de opmerking dat hij het emotionele aspect wil weghalen en het rationele aspect wil hanteren bij zoiets emotioneels als een verdrietige situatie, een overlijden, waar per definitie het gevoel tot in de kern van de mens zit en zeer bepalend is?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Daar kom ik in mijn betoog zeker nog op, want natuurlijk spreken die argumenten een rol. Maar de principiële vraag of wij de crematoria in publieke handen moeten houden, wil ik graag rationeel benaderen. Dat wil ik doen door de keuze die het college aan uw raad heeft voorgelegd te benaderen vanuit een viertal thema's.
Het eerste thema is: heeft de gemeente een wettelijke zorgplicht in het kader van de functie van crematoria? Daar is het antwoord op: nee. In het kader van de Wet op de lijkbezorging is het exploiteren van een crematorium geen gemeentelijke taak.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Vindt de heer Van Mierlo het niet discriminerend om als wethouder de ene geloofsovertuiging, visie, beleving anders te bejegenen als gemeente dan een andere? Daar hebben we toch geen grondwetten voor? En een wens om te cremeren is toch ook vanuit de ziel meegegeven, een geloofsvisie of overtuiging? Hoe kan hij het als wethouder voor zichzelf verantwoorden dat hij deze mensen die wensen te cremeren anders bejegent dan de mensen die wensen te begraven? Dat is wat hij feitelijk doet.

De VOORZITTER: Ik geef de wethouder graag de gelegenheid zijn vier thema's te behandelen. Als mevrouw Pol even wacht totdat hij dat heeft gedaan, kan ze kijken of haar vraag nog staat. De wethouder is bezig een betoog op te bouwen dat tegemoetkomt aan wat zij vraagt.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik hoor de wethouder alleen maar zeggen dat hij voornemens is te gaan discrimineren.

De VOORZITTER: Ik ken hem een beetje.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Het college spreekt met één mond.
Het tweede argument is dat bij geen publieke deelname van de gemeente in deze entiteit de continuïteit van begraven nog steeds geborgd is. Daarnaast is de vraag relevant of deelname een bijdrage levert aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Dat is niet het geval, want de gemeente heeft geen beleidsdoelstellingen op het vlak van cremeren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Heeft het derde punt niet direct gevolgen voor de nabestaanden? Leidt een eventuele verkoop voor de nabestaanden niet direct tot een zichtbaar effect?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Nee, mijn derde punt is welke invloed de gemeente wil hebben op crematoria op het gebied van strategie, dienstverlening en tarieven. Daarbij is de overweging bij het college geweest dat beïnvloeding op dit moment vooral strekt tot de controlerende taak. Er is nagenoeg in dit construct geen inhoudelijke en financiële beïnvloeding meer. De gemeente heeft dus ook geen rechtstreekse invloed op de tarieven en dienstverlening. Dat alles tezamen beantwoordt de vraag wat het college heeft doen besluiten het voorstel op deze wijze aan uw raad voor te leggen.

Afrondend, daarmee heb ik de hoofdlijn samengevat: dit is niet nieuw. Ik verwijs graag naar de lijn van het college zoals die is vastgelegd in de Begroting 2015. Ook toen is al een principiële discussie gevoerd en daarin staat letterlijk op blz. 115 dat Crematoria Twente niet onder direct publiek belang vallen. Deze begroting is nota bene met deelname van SP en D66 in het college opgesteld en vervolgens geaccordeerd door de raad. Die lijn hanteren wij nog steeds.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Uw hemels ingegeven vooruitziende inzicht is toch teleurstellend. Ik heb de wethouder in zijn betoog geen antwoord horen geven op mijn vraag hoe hij voor zichzelf kan verantwoorden dat hij een bepaalde diepgevoelde wens, visie, levensovertuiging anders bejegent dan een andere. Met andere woorden: dat cremeren door deze gemeente achtergesteld wordt ten opzichte van begraven. Ik herhaal het nog even en feitelijk bevestigt de wethouder het; ik heb het genoteerd. De wethouder zei: Ik wil ervoor staan dat de continuïteit van begraven wordt geborgd. Dus niet cremeren. Dat is dus discriminerend. Hoe kijkt de wethouder daar zelf tegen aan?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Als we geen belang publiek meer hebben in crematoria Twente B.V., wil dat niet zeggen dat er daarmee geen crematies meer kunnen plaatsvinden. Wat dat betreft blijft, naast begraven, cremeren gewoon een mogelijkheid voor de inwoners van deze gemeente en van heel de regio.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De wethouder gaf bij zijn vierde punt aan dat de deelnemende gemeenten eigenlijk geen invloed hebben, of slechts marginaal, op de tarieven voor de crematieplechtigheden. Als ik zie dat er afspraken worden gemaakt over het dividend dat uitgekeerd moet worden door het OLCT, komt bij mij de gedachte op dat de prijs, de tarieven, misschien wel hoger moeten zijn, zodat het OLCT tegemoet kan komen aan de afspraken die zijn gemaakt met de deelnemende gemeenten om een dividend uit te keren. Doen we dan niet datgene wat feitelijk net bepleit werd? Houden we de tarieven daarmee aantrekkelijk? Nee, we drijven als deelnemende gemeenten de tarieven onnodig hoog op.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Die redenering kan ik volgen. Een aantal jaren was een dividenduitkering niet mogelijk vanwege de dekking van de kosten die gemaakt moesten worden voor de twee nieuwe locaties. Dat klopt. Als we wel willen dat er een dividenduitkering plaatsvindt, betekent dit dat we aan de knoppen moeten draaien. Dus die redenering kan ik helemaal volgen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik word een beetje getriggerd. Bij monde van een paar collega's, maar nu ook door de wethouder, is gezegd dat SP en D66 in 2015 iets gedaan hebben wat ze nu anders doen. Het zij zo. Zes jaar geleden. Is het collegebeleid om fracties continu om de oren te slaan met wat ze in het verleden hebben gedaan?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik wijs er slechts op dat ook dit college staat voor de continuïteit van de besluitvorming. Daarom wijs ik erop dat dit niet iets nieuws is, maar deze lijn al in de Begroting 2015 is vastgeklikt. Die voeren we door in het voorstel dat nu voorligt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! We zijn in Nederland een heroverwegingseconomie. Maar in de volkstaal wordt het veranderen van inzicht ook wel draaikonterij genoemd. Als er al fracties zijn die dit de laatste jaren continu hebben gedaan, dan is dat de grootste fractie van de gemeenteraad van Almelo. Laten we niet beginnen elkaar verwijten te maken, want als we zo beginnen, kunnen we er van alles en nog wat bijhalen.

De VOORZITTER: Laten we het zakelijk houden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Als ik de wethouder goed heb verstaan, zei hij dat hij, dit college of deze raad niet discriminerend bezig zijn, omdat in de Wet op de lijkbezorging wel een verplichting staat voor een begraafplaats, maar niet voor een

crematorium. Mijn punt is juist – deze vraag leg ik de wethouder voor – of wij de morele plicht hebben, los van onze wettelijke plicht, om mensen met verschillende levensvisies of behoeftes aan begraven of cremeren gelijkwaardige voorzieningen te verschaffen. Discrimineren we feitelijk niet door de ene groep anders te bejegenen en moeten we ons, ongeacht de vraag of er een wettelijke verplichting is, daar niet verre van houden? Hierop wil ik graag een concreet antwoord van de wethouder en niet een zich verschuilen achter wetgeving.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik blijf stellig afstand nemen van het feit dat het college op dit vlak zou discrimineren, juist omdat er meerdere mogelijkheden van lijkbezorging zijn. Dat is aan de ene kant begraven en aan de andere kant cremeren. Als we geen publiek belang in dit construct hebben, kan er nog steeds gecremeerd worden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Het verschil is dat in het ene geval door de gemeente wordt voorzien en het andere geval door de private sector mag worden geleverd. Dat vind ik als Forum voor Rechts discriminerend. Hoe kijkt het college daartegen aan?

De VOORZITTER: Dat is de derde keer dezelfde vraag met iets andere woorden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dat is het niet ...

De VOORZITTER: Ik beëindig uw interruptie op dit punt. U vraagt iets en u krijgt een antwoord dat u niet welgevallig is. Dat hebt u tot twee keer toe gedaan en u hebt de tweede keer hetzelfde antwoord gekregen. Daarmee is het antwoord gegeven. Het is het aan u daar bij de besluitvorming conclusies aan te verbinden in uw stemgedrag over dit voorstel.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Kan de wethouder mij vertellen of het klopt dat cremeren in de Wet op de lijkbezorging gelijkgesteld is aan begraven, waarmee cremeren ook een verplichting is voor de overheid? Of zie ik dat verkeerd?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Die verplichting voor de overheid zie ik niet. Dat uit zich in de wijze waarop er ook elders in het land gewoon een crematievoorziening is die via het private domein wordt vormgegeven. Ja, de gemeenten hebben volgens die wet een verantwoordelijkheid als het gaat om begraven, maar nee, de gemeenten hebben dat niet op het gebied van cremeren. Daarmee is cremeren niet opeens minderwaardig aan begraven of wat dies meer zij. Dat is absoluut niet aan de orde. Alleen is de vraag: moet je daar als gemeente invloed op willen hebben op de manier waarop dat nu gebeurt? Daar gaat vandaag het debat over. Het college stelt uw raad voor die vraag ontkennend te beantwoorden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik vind de redenatie van de wethouder wat eigenaardig. Hij zegt dat als een overheid iets doet en de markt doet dat ook, de overheid dat dan niet meer hoeft te doen. Ik vind dat een beetje een vreemde vergelijking. Er zijn genoeg zaken die commerciëlen ook mogen doen, naast dat het een verantwoordelijkheid van de overheid is.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Heel helder, omdat ik al heb aangegeven dat dit soort activiteiten niet bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Dat is voor ons een van de argumenten geweest die ik op tafel heb gelegd om te stellen dat dat publieke belang er niet is. En ja, ik merk dat ik blijf redeneren met dezelfde argumenten, maar ik kan u niet overtuigen.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Ik zie bij verschillende toestellen de wifi wegvallen.

De VOORZITTER: Bij mij niet. U hebt een 4G-abonnement, maak daar vooral gebruik van. Ik geef mevrouw Van Saane het woord voor de tweede termijn.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik heb in eerste termijn al een heel verhaal

gehouden. Het is een mooi gegeven dat de raad van Haaksbergen vanavond heeft uitgesproken de situatie te behouden zoals die nu is.

We hebben net gehoord dat het al dan niet om een overheidstaak gaat. Daar heb ik het niet zozeer over. We hebben een goed en fair systeem en dat zetten we op losse schroeven. Dat is heel jammer. Die fairheid zit in allemaal gelijk en allemaal kunnen kiezen en niet geconfronteerd worden met het gegeven dat je je ergens anders moet laten cremeren omdat je uitvaartverzekeraar een bepaalde naam heeft. Dus de vrije keuze is in het geding. De gelijkheid voor de uitvaartondernemers vervalt en er komt vrij baan voor de grote jongens, ook al hebben we het over een principiële vraag.

Er is me gevraagd of ik een amendement had voorbereid. Dat heb ik heb inmiddels gedaan.

"Amendement 1.
Wel zwaarwegend belang.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen op 12 oktober 2021,
besluit,
de tekst onder het raadsbesluit te vervangen door:
het standpunt in te nemen dat er een zwaarwegend belang is voor het publieke aandeelhouderschap van Crematoria Twente B.V.

Toelichting: Er zijn voldoende argumenten voor behoud van aandelen."

Het amendement is ondertekend door de fracties van D66, PvdA, SP, Lijst Çete, Forum voor Rechts, PVA, GroenLinks, Leefbaar Almelo en Fractie Weinreder.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Een punt van orde, als we dit amendement aannemen, dan stemmen we toch tegen het raadsvoorstel?

De VOORZITTER: Daar kom ik straks op terug, als we tot besluitvorming overgaan. U maakt het met elkaar, elkaar niet gemakkelijk. Er zitten heel veel herhalingen in dit debat, zowel in de ene termijn, maar ook nu weer in de volgende termijn, want mevrouw Van Saane heeft eigenlijk haar bijdrage in eerste termijn herhaald. Ik hoop niet dat anderen dat ook voornemens zijn te doen, want dat voegt niets toe.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Ik heb niet geïnterrumpeerd, dus ik heb mijn opmerkingen op de vier thema's van de wethouder bewaard voor mijn tweede termijn. Ik ga ze even af. Bedankt trouwens voor de argumenten van de wethouder, die helpen ons. Ik ga er voor het gemak van uit dat de argumenten van het college de argumenten van de coalitie zijn, want ik heb ze nog niet gehoord.

Geen wettelijke taak, dat klopt. Maar er is vanuit de Wet op de lijkbezorging en de slechte staat van de markt wel degelijk een legitieme basis voor de gemeente op dit gebied.

De heer PAUWELS (VVD): Mooi om even zo'n opmerking te maken, maar we hebben voorafgaand aan deze besluitvormende raad een uitgebreid politiek beraad gehad. Daarin heeft de VVD-fractie als deel van de coalitie klip-en-klaar haar standpunt kenbaar gemaakt. Ik ga dat vanavond niet nog een keer herhalen: dit is geen kerntaak voor een overheid.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind dat de heer Teunis een net beraad houdt, en dan ineens onterechte woorden in de mond van de coalitie legt. Ik vind dat dat niet kan en dat u als voorzitter daarop mag ingrijpen.

De heer TEUNIS (SP): De sneer staat. Ik vrees dat ik nog beledigender ga worden.

Begraven ten opzichte van cremeren: als het argument is dat we ons moeten beperken tot onze wettelijke taak, noem ik even op wat onze taak is vanuit de Wet op de lijkbezorging. Die wet verplicht ons om twee vierkante meter grond aan nabestaanden aan te bieden waar begraven kan plaatsvinden. Maar wij onderhouden ook hele parken. Dat doen wij, omdat we vinden dat dat een publiek belang is. Wij onderhouden begraafplaatsen en hebben die als

parken ingericht. Dat doen wij, omdat inwoners dat van ons verwachten. Dat doen wij, omdat dat publieke waarde heeft. Als we ons moeten beperken tot de wettelijke taken, zeg ik: richt maar twee vierkante meter in: red oe da met.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Hier wordt het beeld geschetst alsof begraven binnen de stadsgrenzen van Almelo volledig gefinancierd wordt met publiek geld. De joodse begraafplaats, de katholieke begraafplaats, de begraafplaats in Bornerbroek zijn allemaal privaat. Dus de gemeente neemt haar verantwoordelijkheid, zorgt ervoor dat er vanuit piëteit een ordentelijke begraafplaats is, maar dat neemt niet weg dat het de eigen verantwoordelijkheid is als men kiest voor een andere plek vanuit een bepaalde religie. Dat is al sinds jaar en dag prima geregeld. Laten we teruggaan naar de kern. En als de heer Teunis wil beledigen: ga uw gang, maar u hebt het niet nodig op basis van uw debattechniek.

De heer TEUNIS (SP): Ik geef mevrouw Ten Seldam gelijk, dat klopt. Ik wilde er enkel maar mee aantonen dat als het argument zo hard wordt gebruikt dat we ons moeten beperken tot wettelijke taken, ik ook gemeen kan zijn. En dat heb ik net gedaan.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Dat zijn gevoelens die deze coalitie bij de heer Teunis probeert op te wekken. Ik hoorde de heer Teunis totaal niet gemeen zijn. Maar ze zijn wel zo manipulatief om te weten dat de heer Teunis daar gevoelig voor is. Maar dit ter zijde.

Ik ben benieuwd. Ik hoorde mevrouw Ten Seldam net zeggen dat er een joodse begraafplaats is en een katholieke en, als je dat wilt, wellicht ook een islamitische begraafplaats. Die moeten allemaal privaat worden geregeld. Maar bij welke religie hoort cremeren? Dat is toch een overtuiging.

De heer TEUNIS (SP): Ik denk niet aan een religie, maar wel aan de overtuiging die blijkbaar heerst bij 63% van de Twentenaren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Zou het ons niet sieren dat die op zijn minst een basisvoorziening hebben net zoals we die ook hebben – zoals mevrouw Ten Seldam terecht aandraagt – voor mensen die begraven willen worden? Hoe kijkt de heer Teunis daartegenaan? Volgens mij waren zijn excuses in dit kader onnodig.

De heer TEUNIS (SP): Ik kijk daar positief tegenaan.

Het volgende argument. Geen publieke deelname betekent niet dat de continuïteit in gevaar komt. Ook daarin moet ik de wethouder gelijk geven. Dat klopt, maar het brengt wel de aard van Crematoria Twente in gevaar. Het brengt gevolgen mee voor hoe die onderneming opereert. Een commercieel opererende onderneming opereert immers wezenlijk anders dan de onderneming die er nu staat. Dat was ons argument. Het heeft gevolgen voor lokale ondernemingen, voor het personeel en mogelijk voor de tarieven. Dit is speculatief, maar dit staat wel allemaal genoemd in de kadernotitie.

Het volgende argument: geen beleidsdoelstelling op het gebied van cremeren. Dat klopt ook, maar dat was 50 jaar lang niet het probleem, en cremeren lijkt nogal op begraven; daar heb ik het net over gehad bij het eerste argument.

Dan geen inhoudelijke en financiële invloed meer. Ook dat klopt, maar ons punt is dat we dit kunnen oplossen met een alternatieve organisatievorm. Dit staat ook beschreven in de kadernotitie. Feit is dat er met deze organisatievorm geen of weinig risico's zijn, en meer invloed betekent vaak meer risico's. Dat is dan de afweging hier.

Het laatste punt. We hanteren lage marktconforme prijzen. We hebben het over dividend en hoe die bepaald wordt. Als er extra investeringen worden gedaan, kun je daar als bestuur op sturen. Als eigenaar kun je wel degelijk wat sturing uitoefenen als je de kosten zo laag mogelijk wilt houden of minder winst of dividend accepteert. Dat doe je binnen de kaders van een gezond crematoriumbedrijf. Dat is hier ook weer de afweging.

Ik wil af van het beeld dat ons dit geld heeft gekost. Wij betalen geen jaarlijkse bijdrage voor Crematoria Twente B.V. en hebben in alle achterliggende jaren ook incidenteel niet hoeven bij te storten. Deelname kost ons dus niets.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik zal proberen het kort te houden; dat is voor mij soms ingewikkeld.

Het preadvies van het college op het amendement heeft enig intern beraad gekost. Dat is negatief. Voor de rest is het wederom uitwisselen van standpunten en reacties. Het feit dat het college van Haaksbergen ervoor heeft gepleit om de situatie te behouden zoals die nu is, heeft het college van Almelo er niet van overtuigd toch met het amendement mee te gaan.

De VOORZITTER: Dames en heren! Het amendement dat is ingediend, is eigenlijk een tegenstem op het voorstel.

Aan de orde is de stemming over amendement 1.

Over amendement 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 13 tegen 21 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVA, Lijst Çete, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts en Leefbaar Almelo.

Tegen het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, PVV en Fractie Gelici.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 22 tegen 12 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, PVV, PVA en Fractie Gelici.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van D66, SP, GroenLinks, PvdA, Lijst Çete, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts en Leefbaar Almelo.

De VOORZITTER: Dames en heren! Het is 23.15 uur. We hebben, inclusief de moties die zijn ingediend, nog acht agendapunten te bespreken. Ik wil de vergadering schorsen tot morgenavond 19.30 uur. Ook gelet op het discours dat tot nu toe heeft plaatsgevonden, lijkt het mij goed om nu lekker naar huis te gaan, morgen een dagje te werken en morgenavond de vergadering voort te zetten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij is de afspraak die we in het BOB-proces hebben gemaakt dat zaken doorschuiven naar raadszaken of naar een volgende raads-vergadering. Ik vraag me af of er urgente zaken zijn die per se morgen moeten worden behandeld. Dan kunnen we die urgente zaken ook wel nu behandelen. Ik stel voor om ons aan de huidige afspraken te houden.

De VOORZITTER: Ik heb over deze situatie vanavond overleg gevoerd in de kring van het presidium. Daar hebben we gekozen voor wat ik u nu voorstel, om daarmee de caseload van deze vergadering weg te kunnen werken. We hebben drukke weken voor de boeg. Dus ik stel u voor om de vergadering te schorsen en die morgenavond om 19.30 uur voort te zetten.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Wij steunen het voorstel van de heer Teeuw.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zie helemaal geen rood stipje bij een van de agendapunten die nog resteren. De heer Teeuw heeft gevraagd of ze niet naar raadszaken kunnen worden doorschoven, in plaats van ze morgen te behandelen.

De VOORZITTER: Ik waarschuw alvast dat u daarmee de pijplijn aardig verstopt, want het gaat niet om twee onderwerpen, maar om acht onderwerpen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! In het presidium hebben we er inderdaad over gesproken. Aan de ene kant is de verleiding groot om door te gaan, maar het vergaderen tot

3.00 uur 's nachts is velen slecht bekomen. Daarom hebben we gezegd: dat moeten we sowieso niet willen. We hebben een herfstvakantie voor de boeg, we hebben een begrotingsbehandeling voor de boeg en we hebben eigenlijk alle avonden al goed vol zitten. In die zin kunnen wij deze punten er niet zomaar bij inschuiven. Ik pleit ervoor om het voorstel van de voorzitter, waarvoor ook de verordening ruimte geeft, te volgen: morgenavond om 19.30 uur de vergadering voortzetten.

De VOORZITTER: Ik doe een dringend beroep op u om morgen uw vergaderagenda te ~~leggen~~ legen, ook in verband met wat u nog allemaal te doen staat.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Volgens mij zijn er geen rode stipjes, dus geen urgente agendaonderdelen. Dan schuiven ze maar door naar januari. Ik denk dat we morgenavond deze agenda ook niet afwerken, met deze raad en alle debatten die keer op keer opnieuw worden gevoerd. Laten we de resterende agendapunten dan maar doorschuiven naar januari. Het hele BOB-proces heeft blijkbaar niet zo heel veel zin, want we vallen voortdurend in herhaling. Er wordt hier een heel politiek beraad opnieuw gevoerd, dus ik denk dat we morgen ook niet ver komen.

De VOORZITTER: Mijnheer Pauwels, ik ben het inhoudelijk helemaal met u eens, dat wil ik hier best verklappen. Aan mij is het echter om de caseload erdoor te krijgen. In alle eerlijkheid, de raad – en ik zal niemand te na spreken – helpt daar niet bij, zoals we ook vanavond hebben gezien. Maar het moet wel gebeuren. Dus als we deze punten naar een reguliere volgende vergadering doorschuiven, is die op voorhand al vol. Ik vind dat als uw voorzitter niet verstandig. Daarom maak ik gebruik van de bevoegdheid die het reglement van orde mij toekent om de vergadering te verdagen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! In eerste instantie voelde ik ervoor om de agenda vanavond gewoon af te maken. Maar doorschuiven naar volgend jaar of naar december kan niet. Dan wordt het heel kort dag. We weten sinds vorige week dat de BIZ in januari van start moet gaan, dus daarvoor is besluitvorming morgen noodzakelijk. Als het niet vanavond kan, dan wat ons betreft morgen.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik kan me aansluiten bij de heer Pauwels. Ik vind dat de agenda gewoon naar januari moet.

De VOORZITTER: Ik ga daar niet in mee. Ik schors de vergadering. Ik heb een quorum. Ook als er morgen maar twee leden in de zaal zijn, kan er besloten worden.

Schorsing.

De VOORZITTER schorst, te 23.19 uur, de vergadering tot woensdag 13 oktober, 19.30 uur.

Gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 7 december 2021,

De griffier, **De voorzitter,**

drs. K.D. Handstede **A.J. Gerritsen**